

คู่มือการจัดการเรียนรู

การพัฒนาจิตสำนึก

เรื่อง

เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

STOP CORRUPTION

โดย

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
และ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เรื่อง

การพัฒนาจิตสำนึกเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

โดย

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

และ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ชื่อหนังสือ : คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
เรื่อง การพัฒนาจิตสำนึกเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

เอกสารทางวิชาการหมายเลข : 32/2557

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กรกฎาคม 2557

จำนวนพิมพ์ : จำนวน 2,000 เล่ม

จัดพิมพ์และเผยแพร่ : กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ
โทรศัพท์ 0 2282 2853, 0 2282 1895
โทรสาร 0 2281 3732

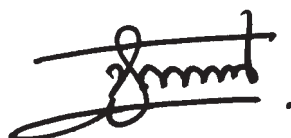
เว็บไซต์ : <http://www.pattanadownload.com>

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์
44 ถนนบูรณศาสตร์ หลังศาลเจ้าพ่อเสือ
เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 0 2224 1648-9 โทรสาร 0 2622 1395

คำนำ

ตามนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่จะบริหารประเทศ เพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง ด้วยการกำหนดนโยบายในการสร้างค่านิยมหลักของคนไทยในเรื่อง ซื่อสัตย์ สุจริต และการดำเนินงานที่มีความโปร่งใสไม่คอร์รัปชัน เพื่อเป็นการขับเคลื่อนนโยบายของ คสช. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษาอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาตามอัธยาศัย โดยความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) จึงได้พัฒนาเนื้อหาและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อบรรจุหัวข้อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้ในเนื้อหาวิชาของการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้นตามความเหมาะสมของระดับการศึกษาไว้ในหลักสูตรของ กศน. และได้พัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการมีส่วนร่วมของนักศึกษาและประชาชนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำหรับให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการจัดกิจกรรม ป.ป.ช. เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมความซื่อสัตย์ สุจริต เคารพกฎเกณฑ์แห่งกฎหมายและศีลธรรม รวมทั้งสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ในการนี้ สำนักงาน กศน. ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร ครูอาจารย์ ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการจากสำนักงาน กศน. และบุคลากรจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาจิตสำนึกเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันไว้ ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว

(นายประเสริฐ บุญเรือง)

เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
1. ความเป็นมาและความสำคัญ	1
2. หลักการ	2
3. จุดมุ่งหมาย	2
4. กลุ่มเป้าหมาย	3
5. การจัดกระบวนการเรียนรู้	3
- กระบวนการคิดเป็นโดยใช้กรณีศึกษาเป็นสื่อการเรียนรู้	3
- ความหมายของกรณีศึกษา	4
- วัตถุประสงค์ของการใช้กรณีศึกษา	4
- องค์ประกอบของการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา	4
- โครงสร้างการเขียนกรณีศึกษา	5
- แนวคิดในการจัดทำกรณีศึกษา	5
- ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา	6
6. การวัดและประเมินผล	7
7. สรุป	10
8. บรรณานุกรม	11
9. ภาคผนวก	13
1. เนื้อหาสาระของหลักสูตรเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชัน (เพิ่มเติม) รายวิชาศาสนาและหน้าที่พลเมืองหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	15
ระดับประถมศึกษา	17
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	39
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	61
2. ตัวอย่างแบบวัดและประเมินผลด้านความรู้	89
3. ตัวอย่างแบบวัดและประเมินผลด้านทักษะปฏิบัติ	95
4. ตัวอย่างแบบวัดเจตคติเพื่อการพัฒนาจิตสำนึก	99
5. รายชื่อผู้เข้าร่วมพัฒนาและเพิ่มเติมสื่อสาระการพัฒนาสังคม เรื่องการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต	103
6. คณะผู้จัดทำ คู่มือการจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาจิตสำนึกเพื่อส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน	105

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เรื่อง การพัฒนาจิตสำนึกเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

กระแสโลกาภิวัตน์ที่กำลังเกิดขึ้นทั่วโลกในปัจจุบัน ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่อุตสาหกรรมและการเปิดเสรีด้านการค้าและการลงทุนของไทย ในช่วงแรกได้ก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการไหลเข้าของเงินทุนที่กู้จากต่างประเทศ ทำให้มีการกระจายรายได้มีการเหลื่อมล้ำกันมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของไทยในยุคปัจจุบัน นักบริโภคนิยม วัตถุนิยม และปัจเจกชนนิยม ทำให้เงินตราเป็นใหญ่ ประชาชนถูกชักนำให้นิยมการบริโภคเพื่อสนองความพอใจเฉพาะบุคคล และพอใจกับความสุขที่ได้รับจากวัตถุภายนอก โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องของการได้มาของวัตถุเหล่านั้น ก่อให้เกิดปัญหาการทุจริตและคอร์รัปชันเกิดขึ้นอย่างมากมาย และเพื่อแก้ไขปัญหาให้เยาวชน ประชาชนมีทัศนคติและค่านิยมที่ถูกต้อง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้พยายามรณรงค์ให้ประชาชนได้มีข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตและคอร์รัปชัน เพื่อเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมที่ถูกต้อง และร่วมมือกันในการรณรงค์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) กระทรวงศึกษาธิการ ได้เล็งเห็นความสำคัญที่จะรณรงค์และเผยแพร่องค์ความรู้ ปลุกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วม จึงได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการรณรงค์ป้องกันและปราบปรามการทุจริตกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2556 เพื่อร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีสาระสำคัญของการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ คือ การร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงานและกิจกรรมความร่วมมือ อาทิ การแต่งตั้งคณะทำงานประสานความร่วมมือด้านนโยบายและปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พัฒนาบุคลากรของสำนักงาน กศน.ทุกระดับ ทั้งระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติการให้มีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมป้องกันและปราบปรามการทุจริต การทบทวนนำเนื้อหาสาระ เรื่อง “การพัฒนาจิตสำนึกเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต” บรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการผลิตสื่อทั้งในด้านตำราเรียน และสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนสื่ออื่น ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และกิจกรรมของ กศน.ทุกกิจกรรม

สำนักงาน กศน.ตระหนักและเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงมีความตั้งใจที่จะส่งเสริมให้ประชาชนและบุคลากรของ กศน.ทุกระดับ มีส่วนร่วมในพัฒนาจิตสำนึกและความมุ่งมั่นของนักศึกษาและประชาชนในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันด้วยกระบวนการเรียนรู้ตามปรัชญา “คิดเป็น” ขึ้น

2. หลักการ

1. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนทั้งสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ชุมชนสังคมมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่อาจเกิดขึ้นในครอบครัว ชุมชนและสังคม
2. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการพัฒนาจิตสำนึกและความมุ่งมั่นให้เกิดขึ้นจากภายในจิตใจของผู้เรียนและประชาชน โดยยึดมั่นในหลักของคุณธรรมจริยธรรม เพื่อจัดแนวคิดในเชิงบริโภคนิยม ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ที่นำไปสู่ความโลภ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการทุจริตคอร์รัปชัน
3. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เจริญรอยตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และหลักการทรงงานของพระองค์ที่เน้นให้ “ระเบิดจากภายใน” โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปรัชญา “คิดเป็น” ของ กสท. ที่เน้นกระบวนการคิด การวิเคราะห์บนพื้นฐานของข้อมูลที่หลากหลายอย่างน้อย 3 ประการ คือ ข้อมูลทางวิชาการ ข้อมูลด้านสภาวะแวดล้อม และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเองที่รวมถึงข้อมูลด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อแสวงหาทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหา และให้เป็นอิสระแก่บุคคลในการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ทั้งนี้ เน้นการใช้กรณีตัวอย่าง โดยมีประเด็นในการคิดการวิเคราะห์ และการตัดสินใจในการเลือกที่หลากหลาย เพื่อแก้ปัญหา
5. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้อิสระแก่ผู้เรียน โดยไม่ผูกพันกับเงื่อนไขต่าง ๆ ทั้งเรื่องของมาตรฐานหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ สื่อ และการประเมินผล

3. จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องของป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน
2. เพื่อให้ครูได้นำคู่มือนี้ไปใช้ในการปลูกจิตสำนึกที่ดีงามและค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต การตื่นตัวและต่อต้านไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ
3. เพื่อให้คู่มือเล่มนี้ได้เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูในการปลูกจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม และสร้างวินัยแก่เยาวชนและผู้เรียน
4. เพื่อจัดแนวคิดในเชิงบริโภคนิยมที่มีแต่ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ที่นำไปสู่การบูชาวัตถุและสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งเป็นรากฐานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมคอร์รัปชัน
5. เพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นและสำนึกในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เรียนต่อการกระทำของตนเอง
6. ให้คู่มือนี้เป็นเครื่องมือที่สร้างสรรค์ให้ผู้เรียน ได้ตระหนักถึงคุณค่าของตนเองตลอดจนให้มีการประพฤติปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชน

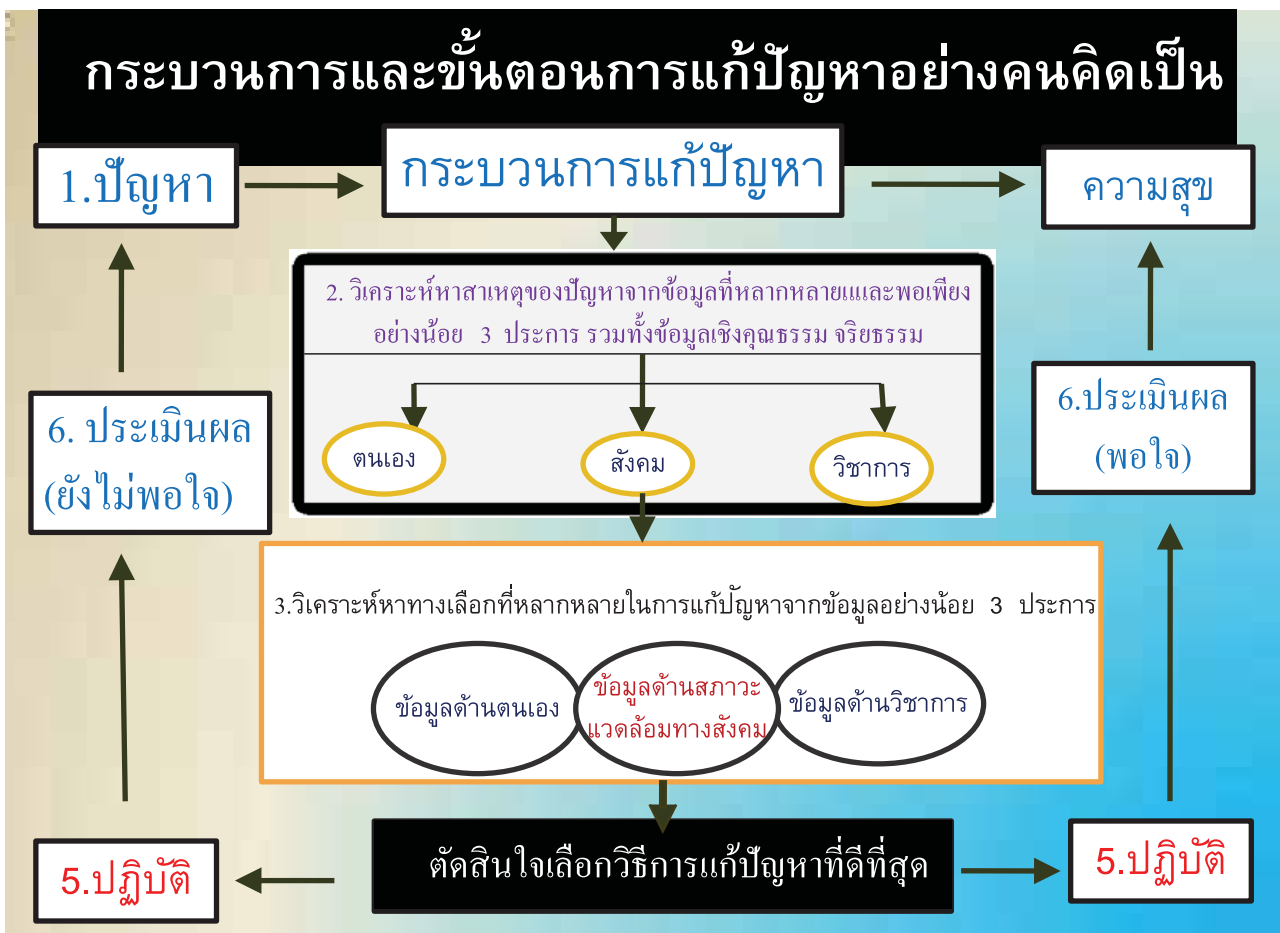
7. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดูแลป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ที่อาจเกิดขึ้นในครอบครัวหรือชุมชน

4. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ผู้เรียน กศน.และประชาชนทั่วไป

5. การจัดกระบวนการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาจิตสำนึกและความมุ่งมั่นของผู้เรียนและประชาชนในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันนี้ สำนักงาน กศน. ได้ใช้กระบวนการคิดเป็น เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยมีกรณีศึกษา (Case Study) เป็นสื่อในกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว

การใช้กรณีศึกษา เป็นสื่อการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเป็น

ความหมายของกรณีศึกษา

กรณีศึกษา เป็นการนำเรื่องราวในสภาพปัญหาจริง หรือแต่งขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการคิดและการวิเคราะห์ โดยมีข้อมูลที่เพียงพอในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระนำไปสู่การตัดสินใจแก้ปัญหาตามกระบวนการคิดเป็นได้อย่างมีเหตุผล

วัตถุประสงค์ของการใช้กรณีศึกษา

1. เพื่อฝึกการคิด วิเคราะห์ แยกแยะประเด็นปัญหาในการแสวงหาทางเลือกจากกรณีศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง
2. เพื่อฝึกการสืบค้นและการใช้ข้อมูลที่หลากหลายมาประกอบการคิดการตัดสินใจจากทางเลือกต่างๆ อย่างมีเหตุผลในการแก้ไขปัญหา
3. เพื่อเสริมสร้างทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง
4. เพื่อฝึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อย่างมีสติ มีวินัยในตนเอง

องค์ประกอบของการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา

1. มีเนื้อหาที่คล้ายกับเหตุการณ์ที่มีปัญหา อยากให้มีการคิดการแก้ไข โดยวิธีการ “คิดเป็น”
2. มีประเด็นให้ร่วมกันคิดพิจารณาหาคำตอบในลักษณะของคำถามปลายเปิด เพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิด การอภิปราย ถกเถียง
3. มีข้อกำหนดให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสภาพการณ์ในกรณีศึกษา มีข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นและมีข้อมูลเชิงข้อเท็จจริง รวมทั้งข้อมูลด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะในเรื่องการจัดความโลภอยากเป็นนั่นเป็นนี่ อยากได้นั้นอยากได้นี้ อยู่ในใบความรู้ประกอบกรณีศึกษา
4. มีกระบวนการถกเถียง เพื่อหาทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหาที่เกิดจากความคิดของตนเองจากการอภิปรายร่วมกันและมีกระบวนการกลุ่มที่จะพัฒนาเลือกทางเลือกที่ดี และเหมาะสมที่สุดตามกระบวนการแก้ปัญหาแบบ “คิดเป็น”
5. มีกระบวนการที่ผู้สอนจะกำกับดูแลให้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง และขยายแนวทางการอภิปราย หากพบว่ายังมีสาระไม่เพียงพอที่จะสรุปได้โดยยังมีประเด็นกระตุ้นให้มีการคิดเพิ่มเติมในสาระที่ยังขาดอยู่และยังไม่มีการอภิปรายถึง
6. มีการสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับและผลการพัฒนาจิตสำนึกของผู้เรียน
7. มีกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาจิตสำนึกของผู้เรียนที่หลากหลายตามความเห็นและความมุ่งมั่นของผู้เรียน และผู้สอน

4. องค์ความรู้ ควรจะมีข้อมูลที่กะทัดรัด พอเพียง ครอบคลุมทั้งข้อมูลวิชาการ (รวมถึงระเบียบ กฎหมาย รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับคุณธรรม และจริยธรรม) ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะแวดล้อมและข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง หากมีรายละเอียดมากให้แยกไว้ต่างหาก อาจเป็นลักษณะของใบความรู้ หรือคู่มือเรียน ข้อมูลที่นำเสนอควรเป็นข้อมูลทั้ง 2 ด้าน คือด้านบวกและด้านลบ เพราะชีวิตคนจะมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ไม่มีใครมีด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว

5. กระบวนการนำเสนอ ควรเสนอเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นจริง หรือข้อมูลที่ยกเป็นกรณีตัวอย่างให้เห็นสภาพปัญหาที่สามารถนำมาเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษาได้ ประการสำคัญที่สุดคือการกำหนดประเด็นการอภิปรายเพื่อช่วย ให้เกิดการคิด การวิพากษ์ วิจารณ์ การนำเสนอเหตุผล การถกเถียง

6. ประเด็นการอภิปราย เป็นในลักษณะคำถามปลายเปิด ไม่ใช่ประโยคบอกเล่าและไม่ใช่ประโยคคำถามปลายปิด มิฉะนั้นจะไม่กระตุ้นให้เกิดการคิด การอภิปราย ถกเถียง

7. ในกรณีหนึ่ง ๆ อาจมีประเด็นการอภิปรายตั้งแต่ 1 ประเด็นเป็นต้นไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการอภิปราย ถกเถียงอย่างกว้างขวาง ครอบคลุม เรื่องที่เป็นปัญหา แต่ก็ไม่ควรมีมากจนเกินไป มิฉะนั้นผู้เรียนจะเกิดอาการเบื่อ

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา

ระหว่างการเรียนรู้

1. ผู้สอนต้องพยายามกระตุ้นความอยากในการอภิปราย ถกเถียงให้ลงลึกถึงก้นบึ้งของปัญหาและแนวทางแก้ไข เพื่อให้กระทบถึงการพัฒนาจิตสำนึกของผู้เรียนให้มากที่สุด การกระตุ้นของผู้สอนอาจทำได้โดยการซักถามคำถามย่อย ๆ ที่ผู้เรียนยังอภิปรายไม่ถึง อาจชมเชยการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ การย้ำจุดเด่น จุดสำคัญที่ผู้เรียนได้เอ่ยถึง

2. การอภิปรายถกเถียงต้องปล่อยอิสระไม่เบรคความคิด ไม่ได้แย้งทันที ไม่ขัดหรือแทรกแซงขณะที่มีการอภิปรายถกเถียง การอภิปรายโต้แย้ง ต้องกระทำเมื่อผู้เสนอความคิดจบแล้ว การอภิปรายต้องมีข้อมูลประกอบ ข้อมูลนั้นอาจนำมาจากเนื้อหาในกรณีตัวอย่าง ข้อมูลจากใบความรู้ หรือข้อมูลจากแหล่งความรู้อื่น ๆ

3. การอภิปราย ถกเถียง ต้องมีการบันทึกสรุปของทุกคนให้เห็นปรากฏอย่างชัดเจนทุกเรื่อง ทั้งบวกและลบ ผู้สอนควรกำกับดูแลให้การอภิปรายกว้างขวาง ครอบคลุมสภาพปัญหา สร้างจิตสำนึกแก่ผู้อภิปราย ตะล่อมเหตุผลให้อยู่ในกรอบ ขยายแนวทางการ อภิปรายหากพบว่ามีสาระไม่เพียงพอที่จะสรุปได้ โดยมีคำถามกระตุ้นให้คิดเพิ่มเติมในสาระที่ยังขาดอยู่และยังไม่มีกรอภิปรายถึง

4. การอภิปราย ถกเถียงทุกครั้งเมื่อจบแล้ว ผู้สอนและผู้เรียนต้องร่วมกันสรุป เพื่อแสดงให้เห็นแนวคิดในการป้องกันการทุจริต ประพจน์มิชอบที่ทุกคนได้นำเสนอไว้ บทสรุปควรกระชับ ครอบคลุม และเป็นที่ยอมรับ พอใจของกลุ่ม บทสรุปจะต้องมีการบันทึกไว้ และเมื่อมีการสรุปดังกล่าวนี้จากทุก ๆ กรณี

ตัวอย่างมากขึ้น ก็จะค่อย ๆ พัฒนาจิตสำนึกให้การเข้าใจข้อเท็จจริง เข้าถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และสามารถพัฒนาจิตสำนึกของตนเอง ครอบครัวและชุมชนได้มากขึ้นตามลำดับ

หลังการเรียนรู้

1. จัดให้มีการเรียนรู้อต่อเนื่อง เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ผู้สอนและผู้เรียนต้องร่วมกันหาทางปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริง ๆ ในชีวิตประจำวันให้ได้ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มชน การสัมภาษณ์บุคคล การเข้าค่ายต่าง ๆ การเข้ารับการฝึกอบรม การร่วมกิจกรรมทางศาสนา ทางสังคม ของชุมชน การเป็นอาสาสมัครเพื่อภารกิจสาธารณะ เช่น อาสาจราจร อาสาพัฒนา อาสาสาธารณสุข ฯลฯ กิจกรรมการเรียนรู้อต่อเนื่องนี้ เป็นกิจกรรมการปฏิบัติต่อเนื่องจากการอภิปราย ถกแถลง เห็นทางเลือกในการแก้ปัญหาจากการอภิปราย ถกแถลง แล้ว การทำกิจกรรมนี้อาจทำเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มอาจรวมอยู่ในกิจกรรม กพช. หรือกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม หรือ กิจกรรมพัฒนาจิตสำนึกการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบโดยตรงก็ได้ ควรหาทางเสริมและโดยการให้รางวัลให้เป็นคะแนนเก็บ ประกาศยกย่อง ชื่นชม ฯลฯ

2. กิจกรรมการเรียนรู้อต่อเนื่อง ผู้สอนควรมีการสรุปรายงานกิจกรรม โดยมีภาพประกอบจัดทำเป็นแฟ้มสะสมคะแนนของแต่ละบุคคล ที่ร่วมกิจกรรม เป็นหลักฐานด้วย เพื่อให้เป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและอาสาสมัครร่วมมือการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย

3. สื่อการเรียนรู้อเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมมือกันจัดทำขึ้นแล้วนำมาเสนอไว้ในแฟ้มสะสมงาน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งค้นคว้า สำหรับผู้ที่สนใจ ผู้รู้เพิ่มเติม หรือศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

4. การจัดการเรียนรู้อ เรื่องการพัฒนาจิตสำนึกเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบนี้ เป็นภารกิจที่มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) หากผู้สอนและผู้บริหาร กศน. มีความประสงค์จะเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจาก ป.ป.ช. มาแนะนำให้ข้อมูลในการเรียนรู้อ ควรติดต่อ ป.ป.ช. จังหวัด หรืออาสาสมัครกัลยาณมิตร ป.ป.ช. ที่มีอยู่ในจังหวัดเหล่านั้น มาร่วมเป็นวิทยากรได้โดยเฉพาะด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

6. การวัดและประเมินผล

การจัดการเรียนรู้อ เรื่อง การพัฒนาจิตสำนึกเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่มีการจัดการเรียนรู้อด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้อแบบกรณีศึกษาผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อการสรุปประมวลผล เกิดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต โดยมีการกำหนดลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมการวิเคราะห์ กิจกรรมการตัดสินใจ กิจกรรมแก้ปัญหา เป็นต้น

จากกระบวนการและลักษณะกิจกรรมจัดการเรียนรู้ดังกล่าว เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การวัดและประเมินผลจึงต้องมุ่งเน้นในการวัดและประเมินผลด้านความรู้ ด้านทักษะปฏิบัติและด้านเจตคติมีรายละเอียดดังนี้

การวัดและประเมินผลด้านความรู้ เป็นการวัดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด หลังจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ไปแล้ว เพื่อแสดงว่ามีความรู้ความสามารถหรือมีการเรียนรู้เรื่องนั้นแล้วประเมินผลมาแก้ไขข้อบกพร่อง เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

วิธีการวัดและประเมินผลด้านความรู้

1. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
2. ให้ผู้สอนใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน
3. ให้ผู้สอนตรวจผลงาน บันทึกการเรียนรู้ หลักฐานร่องรอยจากการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลด้านทักษะปฏิบัติ เป็นการวัดและประเมินจากการปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริงหรือสถานการณ์จำลอง คือ ถ้าผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ แสดงว่ามีความรู้ความสามารถหรือมีการเรียนรู้เรื่องนั้นแล้ว ในการประเมินผลด้านทักษะปฏิบัติ ควรประเมินทั้งกระบวนการและผลงาน โดยประเมินจากกระบวนการทำงานในขณะปฏิบัติงาน การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม และผลงานที่ปฏิบัติเสร็จตามรายการหรือประเด็นที่กำหนด

วิธีการวัดและประเมินผลด้านทักษะปฏิบัติ

1. ให้ผู้สอนจัดการประเมินด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียนในทุกกรณีศึกษา โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินด้วยตนเอง
2. การประเมินผลด้านทักษะปฏิบัติ ให้ผู้สอนสังเกตและดำเนินการประเมินในระหว่างที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม
3. เมื่อดำเนินการประเมินผลด้านทักษะปฏิบัติเสร็จแล้ว ให้ผู้สอนสรุปผลการประเมินของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
4. ให้ผู้สอนแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทุกคนทราบ เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะปฏิบัติสูงขึ้นในการศึกษากรณีศึกษาลำดับต่อไป

การวัดเจตคติ เป็นการวัดความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการประเมินค่าสถานการณ์ คุณลักษณะของสิ่งทีประเมินหรือสนใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เจตคติสามารถวัด โดยตนเองผู้อื่นและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมที่สร้างขึ้นสถานการณ์ต่างๆ เป็นต้น

การวัดและการประเมินผลด้านเจตคติ

1. ผู้สอนจัดการประเมินด้านเจตคติของผู้เรียนก่อนการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทำการประเมินเจตคติตามแบบวัดเจตคติ
2. ผู้สอนตรวจสอบผลการประเมินเจตคติ ก่อนการเรียนรู้ แล้วนำผลการวัดเจตคติของผู้เรียนเทียบกับเกณฑ์การประเมินค่าที่กำหนด พร้อมบันทึกไว้เป็นข้อมูลเบื้องต้น
3. ผู้สอนจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหา
4. เมื่อจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้นตามกรอบเนื้อหาที่กำหนดไว้แล้ว ให้ผู้สอนจัดการประเมินด้านเจตคติของผู้เรียนหลังการเรียนรู้อีกครั้งหนึ่ง โดยให้ผู้เรียนทำการประเมินเจตคติตามแบบวัดเจตคติ
5. ผู้สอนตรวจสอบผลการประเมินเจตคติ หลังการเรียนรู้ แล้วนำผลการวัดเจตคติของผู้เรียนเทียบกับเกณฑ์การประเมินค่าที่กำหนด
6. ผู้สอนนำผลการประเมินก่อนการเรียนรู้เปรียบเทียบกับผลการประเมินหลังการเรียนรู้ เพื่อพิจารณาเจตคติของผู้เรียนว่า มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

วิธีการวัดเจตคติ ได้แก่ แบบวัดเจตคติ การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ และการพิจารณาจากบันทึก แต่วิธีการวัดเจตคติที่นิยมใช้กันมากที่สุด ได้แก่ การวัดเจตคติด้วยแบบวัด ซึ่งผู้ออกแบบวัดเจตคติอาจจะออกแบบในลักษณะแบบวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scales) เพื่อให้ผู้ถูกประเมินเลือกระดับความรู้สึกจากมากไปหาน้อย เช่น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 หรือเป็นลักษณะแบบวัดเพื่อให้ผู้ถูกประเมินตอบว่า ข้อความนั้นถูก/ผิด หรือ เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย

หลักการเขียนข้อความวัดเจตคติ

1. เป็นข้อความที่บ่งบอกความคิดเห็นและระดับของความรู้สึก
2. ไม่เป็นข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง (fact) เกี่ยวกับเรื่องนั้น เพราะผู้ตอบจะเห็นด้วยเสมอ ทำให้ไม่ทราบความรู้สึกของผู้ตอบ
3. ข้อความต้องมีความชัดเจน มีความหมายแน่นอน ไม่กำกวม
4. ข้อความหนึ่งๆ ควรถามความคิดเห็นเพียงอย่างเดียว เพราะถ้าถามหลายความคิดเห็นในข้อความเดียวกัน จะทำให้ยากต่อการแสดงความคิดเห็น
5. ควรมีข้อความที่ถามทั้งด้านบวกและด้านลบ
6. ใช้ข้อความที่กล่าวถึงเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เป็นปัจจุบัน เพราะจะช่วยทำให้ทราบเจตคติของบุคคลในสถานะปัจจุบัน
7. หลีกเลี่ยงข้อความที่ไม่อาจแสดงความคิดเห็นได้ หรือไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วัด

7. สรุป

เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้จากข้อมูลต่างๆ ที่ได้ร่วมกิจกรรมตามข้อกำหนดของกรณีตัวอย่างกิจกรรมที่เรียนรู้ด้วยตนเอง กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง ร่วมกิจกรรมกลุ่ม รวมทั้งกิจกรรมการประเมินผลแล้ว จะเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมในองค์รวมจากภายในจิตใจของผู้เรียน ซึ่งถ้าได้กระทำอย่างต่อเนื่องก็จะพัฒนาเป็นจิตสำนึกในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันได้ในที่สุด

บรรณานุกรม

- ทองอยู่ แก้วไทรสะ (2554) **คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง “คิดเป็น” วิชาทักษะการเรียนรู้** สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด กรุงเทพฯ (2557)
- _____ . **กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาจิตสำนึกและความมุ่งมั่นของนักศึกษาและประชาชนในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน** ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2551, (เอกสารอัดสำเนา)
- ทิตนา แคมมณี. (2551). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2541). **การพัฒนารูปแบบการสอนสำหรับวิชาวิธีสอนทั่วไปแบบเน้นกรณีตัวอย่าง เพื่อส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาครูด้านการคิดวิเคราะห์แบบตอบโต้ในศาสตร์การสอน**. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(ป.ป.ช.). **รวมพลังเดินหน้า ฝ่าวิกฤตคอร์รัปชัน**, เอกสารประชาสัมพันธ์ มปป.
- _____ . **โครงการเสริมสร้างเครือข่ายประชาชนในการพิทักษ์สาธารณสมบัติ**, 2553. (เอกสารอัดสำเนา)
- สำนักกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(ป.ป.ช.). **รวมกฎหมายระเบียบ ประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต**, 2555.
- _____ . **“ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต”**. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- _____ . **กรอบเนื้อหาสาระ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต**, 2556. เอกสารอัดสำเนา
- การทุจริตคืออะไร, เข้าถึง www.oknation.net วันที่ 19 มีนาคม 2556.
- หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เข้าถึง lpsci.nfe.go.th/lpsci/_file/30DWN1303985906.doc วันที่ 19 มีนาคม 2556

ภาคผนวก

1. เนื้อหาสาระของหลักสูตร
เรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน (เพิ่มเติม)
รายวิชาศาสนาและหน้าที่พลเมือง

ระดับประถมศึกษา

เรื่องที่ 9 การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

สังคมไทยให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตมาตั้งแต่โบราณ จนถึงปัจจุบัน มีสุภาษิตและคำพังเพยที่คนไทยใช้สอนลูกหลานให้เป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกงผู้อื่นให้ ได้ยินเสมอมา เช่น “ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน” “คนดีคนน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้” “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” “ทำดีจะได้ขึ้นสวรรค์ ทำชั่วจะตกนรก” เป็นต้น

กระแสโลกาภิวัตน์ที่กำลังแพร่ระบาดทั่วโลก รวมทั้งการไหลบ่าของสังคมและวัฒนธรรม นานาชาติที่ไม่สามารถหยุดยั้งได้ ประกอบกับการพัฒนาอย่างรวดเร็วของโครงสร้างเศรษฐกิจที่เจริญเติบโต อย่างรวดเร็วสู่ภาคอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ส่งผลให้ประชาชนคนไทยถูกชักนำให้หลงไหลไปสู่การ เป็นนักวัตถุนิยมติดอยู่กับวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่เป็นทาสของเงิน ความมั่งคั่ง มีหน้ามีตาในสังคม ยกย่องคน รวยมีอำนาจวาสนาโดยไม่คำนึงถึงความเป็นคนดีมีคุณธรรมและภูมิปัญญา ทุ่มเทาให้กับความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย สุรุ่ยสุร่าย ไม่เห็นความสำคัญของครอบครัว และสายใยผูกพันในครอบครัวเหมือนเดิม มีการชิงดีชิงเด่นกัน รุนแรงทั้งในการทำงาน การดำรงชีวิตในชุมชน ตลอดจนการเรียนของเด็กและเยาวชน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตาอารี การช่วยเหลือเกื้อกูล สมัคสมานสามัคคี การพึ่งพาอาศัยระหว่างผู้คน เพื่อนบ้านในชุมชน และศรัทธาในพระศาสนาที่บรรพบุรุษเคยนับถือ เกือบไม่มีปรากฏให้เห็นในวิธีการดำรงชีวิต พฤติกรรมที่เป็น ปัญหาเหล่านี้หลายครั้งกลายเป็นเรื่องที่นิยมยกย่องในสังคม เช่น พ่อแม่ ผู้มีฐานะดีบางคนส่งเสริมให้ลูกหลาน เทียวเตร่ก่อความวุ่นวายแก่สังคม เช่น ตั้งกลุ่มเด็กแว้น กลุ่มเด็กดีกัน เป็นต้น หรือในภาคส่วนของผู้บริหาร และนักการเมืองบางกลุ่มที่มีพฤติกรรมไม่ถูกต้องแต่กลับได้รับการยกย่อง เชิดชูในสังคม เช่น ผู้ที่มีอำนาจ ออกกฎหมายหรือโครงการเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวม แต่เบื้องหลังกลับพบว่า กฎหมายหรือโครงการ เหล่านั้นได้มีการวางแผนให้ญาติพี่น้องหรือพรรคพวกของตนมีโอกาสได้ประโยชน์มหาศาลที่เรียกกันว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นที่ประจักษ์ในปัจจุบัน พฤติกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นบ่อยครั้งและทวีความรุนแรงขึ้นทุกที ส่งผลให้เกิดปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบซึ่งเป็นปัญหาใหญ่และมีความสำคัญยิ่งต่ออนาคตของชาติบ้านเมืองที่ ต้องได้รับการแก้ไขเยียวยาโดยด่วนทุกระดับและทุกภาคส่วนของสังคม เป็นเรื่องที่ประชาชนจะต้องรู้เท่ารู้ทัน มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมที่จะป้องกัน แก้ไข ขจัดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบเหล่านี้ให้ลดลงและหมดไป

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามข้อกำหนดของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้กำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเข้าไปมีบทบาทใน ฐานะเป็นส่วนหนึ่งของผู้ดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ โดยต้องมีการวางระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมี ความกล้าในการแสดงความคิดเห็น และกล้าในการตัดสินใจโดยอยู่ในกรอบของการเคารพสิทธิของผู้อื่น และ สนับสนุนให้ประชาชนร่วมกันทำงานเป็นเครือข่ายเพื่อให้เกิดพลังสร้างความเข้มแข็ง เชื่อมโยงกันทั้งระดับ บุคคลและระดับองค์กรเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีผลประโยชน์ของสังคมเป็นที่ตั้ง ในการสนับสนุน

ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้กำหนดมาตรการเพื่อการปฏิบัติร่วมกันไว้ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต

- 1.1 ปลุกจิตสำนึกและค่านิยมการมีคุณธรรมจริยธรรมและการมีวินัยแก่ประชาชนทุกภาคส่วน ส่งเสริมการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการปลุกจิตสำนึกนักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชน อย่างต่อเนื่อง
- 1.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ความเข้มแข็งแก่เครือข่ายการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ การสร้างขวัญและกำลังใจ การส่งเสริมข้อมูล และทักษะการทำงานด้านกฎหมาย การขยายเครือข่าย การป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้กระจายลงไปถึงระดับรากหญ้า
- 1.3 ส่งเสริมความเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพแก่องค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบการทุจริต โดยเฉพาะสำนักงาน ป.ป.ช. ให้มีการถ่วงดุลอำนาจจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ โดยปราศจากการแทรกแซงของอิทธิพลจากภาคการเมือง และภาครัฐกิจราชการ
- 1.4 ส่งเสริมการสร้างมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและมั่นใจขององค์กรเครือข่าย

2. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน มีกฎหมายที่เป็นหลัก เช่น

- 2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 87 (3) ที่กำหนดให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกาตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นทางการ
- 2.2 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2554 มาตรา 19 (13) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม ทั้งนี้มีรายละเอียดที่สามารถศึกษาค้นคว้าได้จาก www.nacc.go.th (เว็บไซต์ของ ป.ป.ช.)

3. กระตุ้นจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ตระหนักและมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม ที่จะป้องกันการทุจริตประทุมิชชอบในชุมชน และสังคม หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดแนวทางการเรียนรู้ ในรูปแบบกรณีศึกษา ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ด้วยเจตนาที่จะให้ผู้เรียนสามารถนำไปเป็น

แนวทางในการปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม จนเกิดการพัฒนาจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ กิจกรรมทั้งหมดประกอบด้วย 6 กรณีศึกษา ได้แก่

1. เรื่อง “ใต้โต๊ะหรือบนโต๊ะ”
2. เรื่อง “ทุจริต” หรือ “คิดไม่ซื่อ”
3. เรื่อง “เจ้าบัก...เป็นเหตุ”
4. เรื่อง “ฮั้ว”
5. เรื่อง “อำนาจ... ผลประโยชน์”
6. เรื่อง “เลือกตั้ง...อภัยศ”

ทั้งนี้ผู้เรียนและผู้สอนจะต้องร่วมมือกันนำข้อมูลทั้งด้าน วิชาการ ระเบียบ กฎหมาย ที่ได้มีการสรุปรวบรวมไว้ในเอกสาร คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งข้อมูลปัญหาความต้องการสภาพแวดล้อม ของชุมชนท้องถิ่น และคุณธรรม จริยธรรม ที่ตนเองมีอยู่มาตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้คล่องไปได้อย่างเหมาะสมต่อไป

กรณีศึกษาเรื่องที่ 1

เรื่อง “ได้โตะหรือบนโตะ”

วัตถุประสงค์

1. บอกคุณธรรมในการปฏิบัติงานได้
2. บอกวิธีการป้องกันการทุจริตในการปฏิบัติงานได้
3. เกิดจิตสำนึกในการป้องกันการทุจริต

เนื้อหาสาระ

1. พระราชบัญญัติจราจรทางบก ฉบับ 8 พ.ศ. 2551
2. คุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติงาน

กรณีศึกษา

นายนภดล ขับรถกระบะจากบ้านพักไปโรงพยาบาลในกรุงเทพฯ เพื่อไปเยี่ยมแม่ที่ประสบอุบัติเหตุ อาการเป็นตายน่ากลัวอยู่ในห้อง ICU ขณะขับรถผ่านสี่แยกไฟแดง ด้วยความร้อนใจและเห็นว่าไม่มีรถอื่นในบริเวณนั้นเลย ทำให้นายนภดลตัดสินใจขับรถฝ่าไฟแดง ตำรวจที่อยู่บริเวณนั้นเรียกให้หยุดและขอตรวจใบขับขี่ นายนภดลจึงได้แอบส่งเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ตำรวจ เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาให้ตำรวจเขียนใบสั่ง และต้องไปจ่ายค่าปรับที่สถานีตำรวจ หลังจากนั้นตำรวจได้ปล่อยนายนภดลไป

ประเด็น

1. ท่านคิดว่าการที่นายนภดลขับรถฝ่าไฟแดงด้วยเหตุผลเพื่อจะรีบไปเยี่ยมแม่ที่ประสบอุบัติเหตุอยู่ในห้อง ICU เป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะอะไร
2. ถ้าท่านเป็นนายนภดล จะมีทางเลือกอย่างไรหรือไม่ในการปฏิบัติ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย หน้าที่พลเมืองและคุณธรรมจริยธรรม
3. ตำรวจที่รับเงินที่นายนภดลแอบให้ เพื่อที่จะไม่ต้องเสียค่าปรับ ได้ชื่อว่าเป็นการกระทำที่ทุจริตผิดกฎหมาย หรือคอร์รัปชันอย่างไร หรือไม่ เพราะเหตุใด
4. ในฐานะที่เป็นประชาชน ท่านคิดว่า จะมีส่วนหรือมีบทบาทในการป้องกันพฤติกรรมที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

ใบความรู้

เรื่องพระราชบัญญัติจราจรทางบก ฉบับ 8 พ.ศ. 2551

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
2. แบ่งกลุ่มอภิปราย แสดงความคิดเห็น ตามประเด็นที่กำหนดให้
3. ให้ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันศึกษาหาข้อมูลประกอบการอภิปรายหาเหตุผล
4. ให้ผู้สอนและผู้เรียนสรุปแนวคิดที่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน
5. ให้ผู้เรียนร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง พร้อมสรุปรายงานผล

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

1. ให้ผู้เรียนสัมภาษณ์ประชาชนทั่วไปและสำรวจ ทั้งรายบุคคลและชุมชน (กลุ่ม) ถึงความคิดเห็น ความรู้สึก เจตคติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเหล่านี้ ตลอดจนถึงวิธีแก้ไข แล้วทำเป็นรายงานเสนอผู้สอน
2. ให้ผู้เรียนตัดข่าวหนังสือพิมพ์ในเรื่องดังกล่าว และเสนอแนวทางแก้ไขทำเป็นรายงานเสนอผู้สอน
3. สรุปข่าวโทรทัศน์ปัญหาทุจริต ขาดคุณธรรม พร้อมเสนอทางออกในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น ๆ

สื่อ/แหล่งค้นคว้า

1. สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด
2. สื่อ Internet
3. หนังสือพิมพ์
4. โทรทัศน์

ใบความรู้

พระราชบัญญัติจราจรทางบก ได้มีการแก้ไข ปรับเปลี่ยน และยกเลิกบางข้อกำหนดแล้ว ทั้งหมด 8 ฉบับ และฉบับล่าสุด คือ พระราชบัญญัติจราจรทางบก ฉบับ 8 พ.ศ. 2551 ได้กำหนดอัตราความเร็วของยานพาหนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อัตราความเร็วของยานพาหนะตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก ฉบับ 8 พ.ศ. 2551

ในกรณีปกติให้กำหนดความเร็วของรถดังต่อไปนี้

1. สำหรับรถบรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกทุกเกิน 1,200 กิโลกรัมหรือรถบรรทุกคนโดยสาร ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาลไม่เกิน 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง หรือนอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกิน 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
2. สำหรับรถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน 1 ขณะที่ลากจูงรถพ่วงรถยนต์บรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกทุกเกิน 1,200 กิโลกรัม หรือรถยนต์สามล้อให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกิน 45 กิโลเมตรต่อชั่วโมง หรือนอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกิน 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
3. สำหรับรถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน 1 หรือ 2 หรือรถจักรยานยนต์ ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกิน 80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง หรือนอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกิน 90 กิโลเมตรต่อชั่วโมงในเขตทางที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงว่าเป็นเขตอันตรายหรือเขตให้ขับรถช้าๆ ให้ลดความเร็วลงและเพิ่มความระมัดระวังขึ้นตามสมควร
ในกรณีที่มีเครื่องหมายจราจรกำหนดอัตราความเร็วต่ำกว่าที่กำหนดในข้างต้น ให้ขับไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดไว้

ข้อหาหรือฐานความผิดตามกฎหมายที่ควรทราบ

1. ข้อหา ฐานความผิด บทมาตรา และอัตราโทษ ตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ.2538) และการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิด นั้นให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กรมตำรวจ) ฉบับที่ 3 ลงวันที่ 9 ก.ค. 40และเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ลงวันที่ 3 ธ.ค. 2540 ตามลำดับ

ลำดับ	ข้อหาหรือฐานความผิด	อัตราโทษ	อัตราตาม ข้อกำหนด
1	นำรถที่ไม่มั่นคงแข็งแรงอาจเกิดอันตรายหรือ ทำให้เสื่อมเสีย สุขภาพอนามัย มาใช้ใน ทางเดินรถ	ปรับไม่เกิน 500 บาท	ปรับ 200 บาท
2	นำรถที่ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียนมาใช้ในทางเดิน รถ	ปรับไม่เกิน 1,000 บาท	ปรับ 300 บาท
3	นำรถที่เครื่องยนต์ก่อให้เกิดก๊าซ ผุ่นควัน ละอองเคมี เกินเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดมาใช้ใน ทางเดินรถ	ปรับไม่เกิน 1,000 บาท	ปรับ 500 บาท
4	นำรถที่เครื่องยนต์ก่อให้เกิดเสียงเกินเกณฑ์ที่ อธิบดีกำหนดมาใช้ ในทางเดินรถ	ปรับไม่เกิน 1,000 บาท	ปรับ 500 บาท
5	ขับรถในทางไม่เปิดไฟ หรือใช้แสงสว่างใน เวลาที่มีแสง สว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นคน รถ หรือสิ่งกีดขวาง ในทางได้โดยชัดแจ้ง ภายในระยะ 150 เมตร	ปรับไม่เกิน 1,000 บาท	ปรับ 200 บาท
6	ใช้สัญญาณไฟวับวาบผิดเงื่อนไขที่อธิบดี กำหนด	ปรับไม่เกิน 500 บาท	ปรับ 300 บาท
7	ขับรถบรรทุกของยื่นเกินความยาวของตัวรถใน ทางเดิน รถไม่ติดธงสีแดง ไว้ตอนปลายสุดให้ มองเห็นได้ภายใน ระยะ 150 เมตร	ปรับไม่เกิน 1,000 บาท	ปรับ 300 บาท
8	ขับรถบรรทุกวัตถุระเบิด หรือ วัตถุอันตรายไม่ จัดให้มีป้ายแสดงถึงวัตถุ ที่บรรทุก	จำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือ ปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ	ปรับ 300 บาท

ลำดับ	ข้อหาหรือฐานความผิด	อัตราโทษ	อัตราตาม ข้อกำหนด
9	ขับรถไม่จัดให้มีสิ่งป้องกันมิให้คน สัตว์ หรือ สิ่งของที่บรรทุก ตกหล่น รั่วไหล ส่องคลื่น ส่ง แสงสะท้อน หรือปลิวไปจาก รถอันอาจก่อเหตุ เดือดร้อนรำคาญ ทำให้ทางสกปรกเปื้อน ทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน หรือก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน	ปรับไม่เกิน 500 บาท	ปรับ 200 บาท
10	ขับรถไม่ปฏิบัติตามสัญญาณจราจร หรือ เครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้หรือทำให้ ปรากฏ ในทาง หรือที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดง ให้ทราบ	ปรับไม่เกิน 1,000 บาท	ปรับ 300 บาท
11	ขับรถฝ่าฝืนสัญญาณไฟแดง	ปรับไม่เกิน 1,000 บาท	ปรับ 300 บาท
12	ไม่หยุดรถหลังเส้น ให้รถหยุดเมื่อมีสัญญาณ ไฟแดง	ปรับไม่เกิน 1,000 บาท	ปรับ 300 บาท

กรณีศึกษาเรื่องที่ 2

เรื่อง “ทุจริต” หรือ “คิดไม่ซื่อ”

วัตถุประสงค์

1. บอกแนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมได้
2. ใช้คุณธรรมในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการทุจริตได้
3. เกิดจิตสำนึกในการป้องกันการทุจริต

เนื้อหาสาระ

1. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบ พ.ศ. 2548
2. คุณธรรมในการครองตนในการดำเนินชีวิต

กรณีศึกษา

นางสาวรุ่งฤดี อายุ 22 ปี ประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงาน หาเลี้ยงครอบครัว ฐานะทางบ้านยากจนและไม่ได้เรียนหนังสือ ด้วยความเป็นคนมีมานะ และใฝ่เรียน จึงได้สมัครเรียน กศน. ภาคเรียนนี้เป็นภาคเรียนสุดท้ายที่จะจบมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อเรียนจบ ม.ปลายแล้ว เธอจะได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นและมีโอกาสได้รับการพิจารณาให้เลื่อนเป็นหัวหน้างาน ด้วยความกลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน และจะไม่สามารถนำวุฒิไปปรับตำแหน่งและเงินเดือนให้สูงขึ้นได้ นางสาวรุ่งฤดี จึงได้ทำการลักลอบจดสูตรคณิตศาสตร์ และนำเครื่องคิดเลขเข้าไปในห้องสอบ แต่บังเอิญกรรมการคุมสอบจับได้ และปรับไม่ผ่านการสอบครั้งนั้น

ประเด็น

1. ถ้าท่านเป็นนางสาวรุ่งฤดี และมีความต้องการเลื่อนขึ้นเงินเดือนและตำแหน่ง แต่ก็มี ความวิตกกังวลว่าจะสอบไม่ผ่าน ท่านจะปฏิบัติเช่นเดียวกับนางสาวรุ่งฤดีหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. การตัดสินใจทำการทุจริตของนางสาวรุ่งฤดี จะก่อให้เกิดปัญหา และผลกระทบต่อการทำงาน ของตนหรือไม่ อย่างไร
3. นางสาวรุ่งฤดี ควรจะมีการใช้คุณธรรมข้อใดหรือไม่ ในการนำมาแก้ปัญหาของตนโดยไม่ทำ การทุจริต

ใบความรู้

เรื่องระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบ พ.ศ. 2548

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
2. แบ่งกลุ่มอภิปราย แสดงความคิดเห็น ตามประเด็นที่กำหนดให้
3. ให้ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันศึกษาหาข้อมูลประกอบการอภิปรายหาเหตุผล
4. ให้ผู้สอนและผู้เรียนสรุปแนวคิดที่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน
5. ให้ผู้เรียนร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง พร้อมสรุปรายงานผล

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

1. ให้ผู้เรียนกำหนดแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมให้กับคนในชุมชน สังคม เพื่อป้องกันการทุจริต
2. ให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายถึงปัญหาและผลกระทบของการทุจริตต่อบุคคล ชุมชน และสังคม พร้อมสรุปผลการอภิปราย และบันทึกลงในสมุด

สื่อ/แหล่งค้นคว้า

1. เอกสารวิชาการ เรื่องระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบพ.ศ. 2548
2. สื่อ Internet

ใบความรู้

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบ

พ.ศ. 2548

โดยที่เห็นสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑2 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบ พ.ศ. 2548”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบ พ.ศ. 2506 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ผู้เข้าสอบ สำหรับการสอบทุกประเภทในส่วนราชการและสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และให้หมายความรวมถึงผู้เข้าสอบในสถานศึกษา ที่อยู่ในกำกับดูแล หรือสถานศึกษาที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ ยกเว้นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข้อ 4 ผู้เข้าสอบต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

4.1 การแต่งกาย ถ้าเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาต้องแต่งเครื่องแบบนักเรียนหรือนักศึกษาแล้วแต่กรณี ถ้าเป็นผู้สมัครสอบต้องแต่งให้สุภาพเรียบร้อยตามประเพณีนิยม

4.2 ผู้เข้าสอบจะต้องถือเป็นหน้าที่ ที่จะต้องตรวจสอบให้ทราบว่า สถานที่สอบอยู่ ณ ที่ใด ห้องใด

4.3 ไปถึงสถานที่สอบก่อนเวลาเริ่มสอบตามสมควร ผู้ใดไปไม่ทันเวลา ลงมือสอบวิชาใด ไม่มีสิทธิเข้าสอบวิชานั้น แต่สำหรับการสอบวิชาแรกในตอนเช้าของ แต่ละวัน ผู้ใดเข้าห้องสอบหลังจากเวลาลงมือสอบแล้ว 15 นาที จะไม่ได้รับอนุญาตให้สอบวิชานั้น เว้นแต่มีเหตุความจำเป็นให้อยู่ในดุลพินิจของประธานดำเนินการสอบพิจารณาอนุญาต

4.4 ไม่เข้าห้องสอบก่อนได้รับอนุญาต

4.5 ไม่นำเอกสาร เครื่องอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องสื่อสารใดๆ เข้าไป ในห้องสอบ

4.6 นั่งตามที่กำหนดให้ จะเปลี่ยนที่นั่งก่อนได้รับอนุญาตไม่ได้

4.7 ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการสอบ และคำสั่งของผู้กำกับการสอบ โดยไม่ทุจริตในการสอบ

4.8 มิให้ผู้เข้าสอบคนอื่นคัดลอกคำตอบของตน รวมทั้ง ไม่พูดคุยกับผู้อื่นในเวลาสอบ เมื่อมีข้อสงสัยหรือมีเหตุความจำเป็นให้แจ้งต่อผู้กำกับการสอบ

4.9 ประพฤติตนเป็นสุภาพชน

4.10 ผู้ใดสอบเสร็จก่อน ผู้นั้นต้องออกไปห่างจากห้องสอบ และไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนแก่ผู้ที่ยังสอบอยู่ แต่ทั้งนี้ผู้เข้าสอบทุกคนจะออกจากห้องสอบก่อนเวลา 20 นาที หลังจากเริ่มสอบวิชานั้นไม่ได้

4.11 ไม่นำกระดาษสำหรับเขียนคำตอบที่ผู้กำกับการสอบแจกให้ออกไปจากห้องสอบ

ข้อ 5 ผู้เข้าสอบผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนระเบียบข้อ 4 หรือพยายามกระทำการทุจริตในการสอบวิชาใด ให้ผู้กำกับการสอบว่ากล่าวตักเตือน ถ้าการกระทำดังกล่าวในวรรคแรกเข้าลักษณะร้ายแรง เมื่อได้สอบสวนแล้ว ประธานกรรมการ หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการสอบมีอำนาจสั่งไม่ให้ผู้นั้นเข้าสอบวิชา นั้นหรือสั่งไม่ตรวจคำตอบวิชานั้นของผู้นั้น โดยถือว่าสอบไม่ผ่านเฉพาะวิชาก็ได้

ข้อ 6 ผู้เข้าสอบผู้ใดกระทำการทุจริตในการสอบวิชาใด เมื่อได้สอบสวนแล้วให้ประธานกรรมการ หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการสอบ สั่งไม่ตรวจคำตอบและถือว่าผู้นั้น สอบไม่ผ่านวิชานั้นในการสอบคราวนั้น

ข้อ 7 ในกรณีทุจริตในการสอบด้วยวิธีคัดลอกคำตอบระหว่างผู้เข้าสอบด้วยกัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้เข้าสอบนั้นได้สมคบกันกระทำการทุจริต

ข้อ 8 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2548

นายจาตุรนต์ ฉายแสง

(นายจาตุรนต์ ฉายแสง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

กรณีศึกษาเรื่องที่ 3

เรื่อง “เจ้าบ๊ิก...เป็นเหตุ”

วัตถุประสงค์

1. ระบุปัญหาที่การทุจริตจากการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ไม่ถูกต้องเกิดขึ้นในหน่วยงานราชการ
2. บอกวิธีป้องกันการทุจริตเนื่องมาจากการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ไม่ถูกต้องในหน่วยงาน
3. มีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตในหน่วยงาน
4. มีจิตสำนึกในการป้องกันการทุจริตในหน่วยงานราชการ

เนื้อหาสาระ

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตจากการปฏิบัติหน้าที่
2. คุณธรรมในการทำงานเพื่อป้องกัน หรือหลีกเลี่ยงการทุจริต
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรับการเรียนรู้การทุจริต

กรณีศึกษา

มีหน่วยงานแห่งหนึ่งมีหน้าที่ก่อสร้างถนน ต้องมีเครื่องจักรกลหนักไว้ใช้งานจำนวนมาก ต้องถูกใช้งานอย่างสมบุกสมบัน ในที่สุดก็หมดสภาพตามอายุการใช้งาน บรรดาเครื่องจักรกลหนักมี “เจ้าบ๊ิก” รถแทรกเตอร์เก่าที่ถูกใช้งานหนักมาเป็นเวลานานหลายปี มีปัญหาเครื่องเสีย ใช้งานไม่ได้ต้องจอดนิ่งอยู่ในโรงเก็บรถ แต่หัวหน้าพัสดุที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลเครื่องจักร และจัดซื้อเบิกจ่าย ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เกิดความคิดที่จะใช้ “เจ้าบ๊ิก” เป็นแหล่งหารายได้โดยสั่งให้เจ้าหน้าที่พัสดุทำการเบิกค่าน้ำมัน และค่าอะไหล่ต่าง ๆ เพื่อใช้ซ่อมแซมให้ “เจ้าบ๊ิก” ทุกเดือน ซึ่งคนขับรถทุกคนรู้เรื่องนี้แต่ก็ไม่กล้าคัดค้าน และหัวหน้าพัสดุได้นำรายได้ที่รวบรวมได้จาก “เจ้าบ๊ิก” มาแจกจ่ายให้ลูกน้องทุกคนเท่า ๆ กัน จนกระทั่ง 3 ปีผ่านไป มีเจ้าหน้าที่พัสดุมาใหม่ไม่ยอมทำตามหัวหน้าพัสดุ ที่ให้เบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าอะไหล่ต่าง ๆ ให้ “เจ้าบ๊ิก” เหมือนเคย โดยได้ทำบันทึกตอบโต้ให้รู้ถึงสภาพ “เจ้าบ๊ิก” ที่ไม่สามารถทำงานได้แล้ว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายใด ๆ และได้รวบรวมหลักฐานย้อนหลังการเบิกจ่ายต่าง ๆ นำไปร้องเรียนยัง ป.ป.ช.

ประเด็น

1. การกระทำของหัวหน้าพัสดุถือว่า เป็นการทุจริตจากการใช้อำนาจหน้าที่หรือไม่ เพราะเหตุใด มีผลเสียต่อราชการอย่างไร
2. การที่หัวหน้าพัสดุนำรายได้ที่ได้จากการเบิกค่าน้ำมันให้ “เจ้าบ๊ิก” มาแจกจ่ายให้ลูกน้อง ถือว่าเป็นผู้มีคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ถ้าท่านเป็นลูกน้องคนหนึ่งจะรับเงินส่วนแบ่งดังกล่าวหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ถ้าท่านเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุมารู้พฤติกรรมของหัวหน้าพัสดุ ทั้งการเบิกจ่ายค่าน้ำมันให้ “เจ้าบ๊ิก” และการนำรายได้มาแบ่งเฉลี่ยให้ลูกน้องทุกคน ท่านจะนิ่งเสียไม่เข้าไปเกี่ยวข้องหรือท่านจะทำเรื่องร้องเรียน ป.ป.ช. โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของเพื่อนร่วมงาน เพราะเหตุใด

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
2. แบ่งกลุ่มอภิปราย แสดงความคิดเห็น ตามประเด็นที่กำหนดให้
3. ให้ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันศึกษาหาข้อมูลประกอบการอภิปรายหาเหตุผล
4. ให้ผู้สอนและผู้เรียนสรุปแนวคิดที่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน
5. ให้ผู้เรียนร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง พร้อมสรุปรายงานผล

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ให้ผู้เรียนร่วมกันจัดทำกิจกรรม/โครงการ ในการรณรงค์การป้องปรามการทุจริตในชุมชน หรือจัดทำสรุปรายงานเสนอผู้สอน

สื่อ/แหล่งค้นคว้า

1. ผู้รู้เรื่องระเบียบงานพัสดุ
2. หนังสือ/เอกสารวิชาการ
3. สื่อ Internet

กรณีศึกษาเรื่องที่ 4

เรื่อง “ฮั่ว”

วัตถุประสงค์

1. ตระหนักถึงปัญหาการทุจริตกรณีฮั่วประมูล
2. บอกได้ว่าตนเองสามารถมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตการฮั่วประมูล
3. แสดงความเห็น หรือเสนอวิธีการการมีส่วนร่วมในการป้องกัน หรือปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริตที่เกิดขึ้นได้

เนื้อหาสาระ

1. ช่องทางการส่งเรื่องร้องเรียนการทุจริต
2. การมีส่วนร่วมของประชาชน

กรณีศึกษา

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งได้ดำเนินการสอบราคาการจัดจ้างทำอาหารกลางวันให้กับศูนย์เด็กเล็ก โดยการสอบราคาครั้งนี้อยู่ในวงเงิน 500,000 บาท ปรากฏว่ามีผู้เข้าซื้อซองสอบราคา และเข้ายื่นซองสอบราคา ทั้ง 5 ราย แต่ทั้ง 5 รายนั้นมีการสมยอมราคา (ฮั่ว) กันมาก่อนแล้วว่า ใน 5 ราย จะต้องยื่นซองรายการต่างกัน ในวงเงินไม่เกิน รายละ 5,000 บาท ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคู่สัญญาจะจ่ายให้อีก 4 ราย ๆ ละ 5,000 บาท ทันทีหลังจากเสร็จสิ้นการจัดจ้างกรณีดังกล่าว ผู้ชนะการสอบราคา คือ นางสาวสมศรี

ประเด็น

1. พฤติกรรมของนางสาวสมศรี และผู้ยื่นเสนอราคาอีก 4 ราย ถือว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมายการสอบราคา (ฮั่ว) หรือไม่ เพราะเหตุใด
2. ถ้าท่านเป็นเจ้าของหน้าที่ดำเนินการสอบราคาครั้งนี้ ท่านจะปฏิบัติอย่างไร ท่านจะยกเลิกการสอบราคา หรือยอมรับการสอบราคา เพราะเหตุใด อาศัยระเบียบกฎหมายเรื่องใด
3. การสอบราคา (ฮั่ว) ทำให้ราชการเสียหายหรือไม่อย่างไร ในฐานะประชาชนท่านจะมีแนวคิดแนวทางอย่างไรในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาและสาเหตุการสอบราคา (ฮั่ว) ของทางราชการ

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
2. แบ่งกลุ่มผู้เรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่กำหนด
3. ให้ผู้เรียนสรุปผลการอภิปราย และจัดทำเป็นรายงานนำเสนอ

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

1. ให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจตามกฎหมายทุจริตคอร์รัปชัน และนำเสนอรายงาน
2. ให้ผู้เรียนนำเสนอแนวทางการป้องกันการทุจริตในกรณีการซื้อประมูล พร้อมจัดทำรายงานเสนอผู้สอน

สื่อ/แหล่งค้นคว้า

- หนังสือ , หนังสือพิมพ์
- สื่อ Internet
- บทความ

กรณีศึกษา เรื่องที่ 5

เรื่อง “อำนาจ...ผลประโยชน์”

วัตถุประสงค์

1. ตระหนักรู้ถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. บอกได้ว่าระดับบุคคลและสังคม สามารถมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้
3. บอกวิธีการป้องกันและหลีกเลี่ยงการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานราชการ
4. เกิดจิตสำนึกในการป้องกันปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

เนื้อหา

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่
2. หน่วยงานรับแจ้งเหตุการณ์ทุจริตคอร์รัปชัน

กรณีศึกษา

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารราชการของ อบจ. ได้เสนอญัตติใช้เงินสะสมในการจัดทำโครงการจัดหาไม้ไผ่ป้องกันโรคไข้เลือดออกในเขตอำเภอที่มีการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก จำนวน 9,250 หลัง วงเงิน 1,850,000 บาท ต่อ สภา อบจ. และเมื่อได้รับการอนุมัตินายก อบจ. ได้ร่วมมือกับนาย ก ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ อบจ. ดำเนินการจัดซื้อไม้ไผ่ ขนาด 2 X 2 เมตร ซึ่งเป็นขนาดที่ไม่มีจำหน่ายในท้องตลาดทั่วไป โดยนาย ก ได้ไปติดต่อร้านค้าให้ผลิตไม้ไผ่ขนาดที่ต้องการ ตามจำนวนดังกล่าว ในราคาหลังละ 88.50 บาท เป็นเงิน 818,625 บาท หลังจากนั้น นาย ก ได้ดำเนินการจดทะเบียนร้านค้าใหม่เพื่อผลิตไม้ไผ่ดังกล่าวไปใช้ยื่นซองสอบราคาต่อ อบจ. และได้รับการพิจารณาให้เป็นคู่สัญญากับ อบจ. ในวงเงิน 1,832,500 บาท จากเหตุการณ์นี้เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายจากการซื้อไม้ไผ่ในราคาสูงกว่าความเป็นจริง หลังหักภาษีแล้ว เป็นจำนวน 994,560 บาท

ประเด็น

1. การปฏิบัติหน้าที่ของนายก อบจ. ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านคิดว่าพฤติกรรมของนายก อบจ. ขัดต่อหลักคุณธรรม จริยธรรม หรือไม่ อย่างไร
3. วิธีการในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีอำนาจ ทำได้หรือไม่ อย่างไร
4. ในฐานะประชาชนจะมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาทุจริตในส่วนราชการได้หรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
2. แบ่งกลุ่มอภิปราย แสดงความคิดเห็น ตามประเด็นที่กำหนดให้
3. ให้ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันศึกษาหาข้อมูลประกอบการอภิปรายหาเหตุผล
4. ให้ผู้เรียนสรุปแนวคิดที่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน พร้อมสรุปรายงานผล
5. ให้ผู้เรียนร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง ตามที่กำหนด

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ให้ผู้เรียนจัดทำกิจกรรม/โครงการนำเสนอแนวทางการป้องกันการทุจริตในส่วนราชการ พร้อมจัดทำรายงานเสนอผู้สอน

สื่อ/แหล่งค้นคว้า

1. สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัด
2. เอกสารวิชาการ
3. สื่อ Internet

กรณีศึกษาเรื่องที่ 6

เรื่อง “เลือกตั้ง...อัปยศ”

วัตถุประสงค์

1. ตระหนักถึงปัญหาการทุจริตการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น
2. บอกหรืออธิบายได้ว่าตนเองสามารถป้องกันปัญหาการทุจริตการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นในสังคม
3. แสดงความเห็น หรือเสนอวิธีการการมีส่วนร่วมในการป้องกัน หรือปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริตที่เกิดขึ้นได้

เนื้อหาสาระ

1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มาตรา 19 (13)
2. สาระสำคัญของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฉบับใหม่

กรณีศึกษา

กรณีการเลือกตั้งนายกและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) แห่งหนึ่งมีผู้ไปแจ้งความร้องเรียนกับคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัด (กกต.) พร้อมเงิน 300 บาท ว่ามีคนส่งเงินนี้มาให้พร้อมเอกสารไม่ลงนาม โดยขอให้ไปลงคะแนนเลือกตั้งแก่ผู้สมัครรายหนึ่ง (กำหนดหมายเลขผู้สมัครให้ด้วย) แต่ตนเองไม่ขอรับเงิน และเห็นว่าไม่ถูกต้องและอาจมีการแจกเงินผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งรายอื่น ๆ ด้วยแล้ว จึงมาแจ้งร้องเรียนต่อ กกต. จังหวัด กกต. จังหวัด จึงนำผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งรายนั้น ไปแจ้งความกับตำรวจพร้อมหลักฐานจากการสอบสวนเจ้าหน้าที่ตำรวจแจ้งว่าไม่สามารถหาพยานบุคคลมายืนยันได้ว่าผู้สมัครรายนั้นแจกเงินดังกล่าวจริง จึงยังไม่สามารถเอาผิดกับทั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ถูกร้องเรียนว่า แจกเงิน และผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งรายอื่น ๆ ที่อาจรับเงิน มาลงโทษตามกฎหมายได้ แต่ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งรายนั้น ยังยืนยันว่ามีผู้กระทำความผิด เพราะมีการแจกเงินจริงมีหลักฐานชัดเจน กกต. และตำรวจควรจะต้องหาคนผิดมาลงโทษให้ได้

ประเด็น

1. ในกรณีศึกษาท่านคิดว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งสามารถนำตัวคนกระทำความผิดมาลงโทษได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
2. ถ้าจะไม่ให้เกิดกรณีการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งในลักษณะนี้ ท่านคิดว่าประชาชนควรจะมีส่วนร่วมป้องกันปัญหาในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

3. มีผู้แสดงความเห็นว่าทั้งผู้ให้และผู้รับเงิน ควรจะต้องละเอียดใจ และสำนึกว่าได้ทำบาปที่เป็นสิ่งผิดต่อตนเอง ต่อชุมชน และประเทศ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด มีคุณธรรมใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้ ควรนำมาอภิปรายร่วมกันบ้าง

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษาจากกรณีศึกษา และนำผลจากการศึกษากรณีศึกษาพร้อมวิเคราะห์ และนำเสนอเป็นรายกลุ่ม ๆ ละ 1 เรื่อง
2. ให้ผู้เรียนร่วมกันคิดวิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางป้องกันการทุจริต จากเหตุการณ์ดังกล่าว

กิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ให้ผู้เรียนสรุปข่าวเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้ง และบันทึกลงในสมุดการเรียนรู้

สื่อ/แหล่งค้นคว้า

- หนังสือพิมพ์
- สื่อ Internet
- โทรทัศน์
- สำนักงาน ป.ป.ช.

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

บทที่ 6

เรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

สังคมไทยให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความดี ความซื่อสัตย์ สุจริตมาตั้งแต่สมัยโบราณถึงกับมีคำพังเพยว่า “เชื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน” ไว้สอนลูกหลานมาจนทุกวันนี้ และเนื่องจากเรามีศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวกำกับจิตใจให้ตั้งมั่นอยู่ในความดี ความงาม ความซื่อสัตย์ ไม่คดโกงให้ผู้อื่นเดือดร้อนจึงมีคำสอนที่ถ่ายทอดกันมาหลายชั่วอายุคน เช่น “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” “คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้” ความเชื่อเช่นนี้มีอยู่ในหมู่คนทุกระดับในสังคมตั้งแต่พระมหากษัตริย์ ข้าราชการ และ โพร่ฟ้าประชาชน มีพิธีกรรมทางการปกครองที่สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมในความดีและคนดีต้องมีความซื่อสัตย์ที่ยังคงเชื่อมั่นอยู่ในกลุ่มของข้าราชการระดับสำคัญ ๆ อยู่คือ พิธีตักน้ำพิพัฒน์สัตยา สาบานตนต่อพระมหากษัตริย์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งปัจจุบันยังมีให้เห็นอยู่

อย่างไรก็ตามกระแสโลกาภิวัตน์ที่กำลังเกิดขึ้นทั่วโลกรวมทั้งการไหลบ่าของสังคมและวัฒนธรรมนานาชาติที่ไม่สามารถหยุดยั้งได้ ประชาชนคนไทยโดยเฉพาะเยาวชนและผู้ใช้แรงงานต่างถูกชักนำให้หลงใหล การเป็นนักบริโภคนิยม วัตถุนิยม ดิ้นดิ้นอยู่กับความสุขจากเงินทอง ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ้งเฟ้อ สุรุ่ยสุร่าย ความมีหน้ามีตาในสังคม ยกย่องคนรวยมากกว่าคนดี ไม่ให้ความสำคัญกับครอบครัวและสายใยผูกพันในครอบครัวเหมือนเดิม กล่าวกันว่า เด็ก ๆ สมัยนี้จะเลือกไหว้เลือกนับถือคนรวย คนมีอำนาจวาสนา มียศมีตำแหน่งมากกว่าคนจนคนดีที่เป็นผู้เฒ่าผู้แก่ที่เป็นหลักของชุมชนเหมือนเดิมแล้ว ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตาอารี ความช่วยเหลือเกื้อกูล สมัคร์สมานสามัคคี พึงพาอาศัยกันระหว่างผู้คนในชุมชนเกือบไม่มีปรากฏให้เห็นมีการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันรุนแรงทั้งการเรียน การทำงาน การดำรงชีวิตทวีมากขึ้น ก่อให้เกิดการทุจริต เล่นพรรคเล่นพวกอย่างกว้างขวาง แพร่หลายไปทุกระดับทุกวงการ

พฤติกรรมที่ทุจริตไม่ถูกต้องบางครั้งมองเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองและได้รับการยกย่อง เช่น ผู้มีอำนาจออกกฎหมายหรือจัดทำโครงการที่เป็นประโยชน์แก่สังคมประเทศชาติ แต่เบื้องหลังมีพฤติกรรมที่แอบซ่อนผลประโยชน์ให้ตนเอง ญาติพี่น้องหรือครอบครัวหรือพรรคพวกมากกว่าที่เรียกกันว่า มีผลประโยชน์ทับซ้อน มองผิวเผินเป็นเรื่องที่ดียวอมรับได้แต่จริง ๆ แล้วเป็นการทุจริตประพฤติมิชอบที่บ้านเมืองประสบความเสียหายอย่างยิ่ง มีการเปิดเผยผลการศึกษาระหว่างประเทศในระหว่างปี 2555 ว่า ประเทศไทยมีการทุจริตโกงกินเป็นอันดับที่ 88 จากการสำรวจ 176 ประเทศทั่วโลก โดยหล่นมาจากอันดับที่ 80 ในการจัดลำดับครั้งก่อน ดิดกลุ่มเดียวกับประเทศด้อยพัฒนาในแอฟริกา เช่น มาลาวี มอริอ็อกโก แซมเบียและสวาซีแลนด์ และเชื่อว่าอันดับการทุจริตคอร์รัปชันระดับโลกของไทยจะหล่นลงไปอีกอย่างต่อเนื่อง ส่วนผลการสำรวจความเห็นคนไทยทั่วประเทศของสำนักโพลล์หลายแห่งในปี พ.ศ. 2555 พบข้อมูลที่น่าตกใจอย่างยิ่งในทำนองเดียวกันคือ ประชาชนกว่าร้อยละ 79-58 ยอมรับได้ถ้ารัฐบาลทุจริต

คอร์ปชั่นแต่ขอให้ตนเองได้ประโยชน์ด้วย ทั้งนี้ ประชาชนดังกล่าวเน้นกลุ่มเด็กและเยาวชนมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา พ่อค้านักธุรกิจ พนักงานบริษัทเอกชน เกษตรกร ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มแม่บ้านเกษียณอายุราชการ ตามลำดับ

ผลการสำรวจวิจัยดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่า ค่านิยมในความดีในปัจจุบันเปลี่ยนไปมากเป็น ค่านิยมที่มีให้เห็นในทุกแห่งของสังคมไทย ตั้งแต่ในครอบครัว ในชุมชนร้านค้า ในหมู่นักการเมือง ข้าราชการ แม้กระทั่งในห้องเรียนและสถานศึกษาจะเป็นปัญหาสังคมที่ยังรากลึกลงไปทุกที่ในสังคมไทย ฉะนั้น จึงเป็นเรื่องที่เราจะต้องรู้เท่าทัน มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมที่จะช่วยกันป้องกันแก้ไข ขจัดปัญหาทุจริตคอร์รัปชั่น เหล่านี้ให้หมดไป ตามแนวทางที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้กำหนดเป็น มาตรการในการแก้ไขปัญหามาตรวมที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม การทุจริต ซึ่งหมายถึงการให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของผู้ดำเนินการด้วย โดยการวางระบบให้ประชาชนกล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง กล้าตัดสินใจในกรอบของการเคารพสิทธิของผู้อื่น และส่งเสริมให้ทำงานเป็นรูปแบบเครือข่ายเชื่อมโยงกันทั้งระดับบุคคลและระดับองค์กร โดยมีฐานะเท่าเทียมกัน ถักทอร้อยเรียงกันด้วยวัตถุประสงค์เดียวกันเพื่อเพิ่มพลังและความมั่นใจในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้หมดไป มาตรการดังกล่าวพอสรุปได้ดังนี้

1. วิธีสร้างความตระหนักให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต

การให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. ในการต่อต้านการทุจริตโดยวิธีการสร้างความตระหนักอาจพิจารณาได้ดังนี้

1.1 ปลุกจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมและสร้างวินัยแก่ทุกภาคส่วน โดยการส่งเสริม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและวินัย ใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการป้องกันเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ทศนคติ ปลุกฝังจิตสำนึกให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผลักดันค่านิยมการป้องกันการทุจริต ความซื่อสัตย์ สุจริต รังเกียจการทุจริตเป็นค่านิยมแห่งชาติ

1.2 ร่วมมือในการสร้างการมีส่วนร่วมและเครือข่ายป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในทุกภาคส่วนโดย

- 1) การประชาสัมพันธ์ต่อต้านการทุจริตประพุดติมิชอบทุกรูปแบบ
- 2) เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน
- 3) เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายให้มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน

1.3 ส่งเสริมความเป็นอิสระและสร้างประสิทธิภาพให้แก่องค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบการ ทุจริต โดยเฉพาะสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ปราศจากการแทรกแซงของอิทธิพลจากภาคการเมือง ภาคราชการ และ ภาคธุรกิจ และถ่วงดุลอำนาจภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อเท็จจริงอย่างทันการณ

1.4 ส่งเสริมการสร้างมาตรฐาน จรรยาบรรณ วิชาชีพแก่บุคลากรของหน่วยงานที่มีหน้าที่ ตรวจสอบการทุจริต รวมทั้งการเสริมสร้างความรู้ทักษะ และจริยธรรมแก่บุคลากรรวมทั้งเสริมสร้างขวัญ กำลังใจและการบริหารงานบุคลากร การสร้างร่วมมือด้านวิชาการกับองค์กรต่างประเทศด้วย

2. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชนและหน่วยงานเครือข่ายเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องรับเป็นหน้าที่ในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายในการ ส่งเสริมให้ประชาชนชาวไทยมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องกฎหมาย ระเบียบ และมาตรการต่าง ๆ ที่จะประโยชน์ในการร่วมมือกันป้องกันพฤติกรรมกรรมการทุจริตคอร์รัปชันรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐต้องมีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพโดยเฉพาะข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องใน การปฏิบัติงานเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่ผู้ปฏิบัติงานและเครือข่ายภาคประชาชนควรทราบ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 87 (3) ที่กำหนดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ และพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2554 มาตรา 19 (13) ว่าด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตรวมทั้งดำเนินการให้ ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ทั้งนี้ มีรายละเอียดที่สามารถศึกษาค้นคว้าได้จาก www.nacc.go.th (เว็บไซต์ของ ป.ป.ช.)

3. การกระตุ้นจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ตระหนักและมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม ที่จะป้องกันการ ทุจริตประพฤติมิชอบในชุมชน และสังคม หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดแนวทางการเรียนรู้ ในรูปแบบกรณีศึกษา ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ด้วยเจตนาที่จะให้ผู้เรียนสามารถนำไปเป็น แนวทางในการปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม จนเกิดการพัฒนากิจการสำนึกใน การป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ กิจกรรมทั้งหมดประกอบด้วย 6 กรณีศึกษา ได้แก่

1. เรื่อง “เศรษฐีใหม่” หรือ “แม่ครัว”
2. เรื่อง “การตรวจรับส่งเดช”
3. เรื่อง “เรื่องเล่าของโคเรมอนที่ยังไม่เคยเล่า”
4. เรื่อง “สายน้ำจับเท็จ”
5. เรื่อง “อะไรอยู่ในกล่องไม้”
6. เรื่อง “รถปลุกสระระแหง”

ทั้งนี้ผู้เรียนและผู้สอนจะต้องร่วมมือกันนำข้อมูลทั้งด้าน วิชาการ ระเบียบ กฎหมาย ที่ได้มี การสรุปรวบรวมไว้ในเอกสาร คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนใน การป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมถึงข้อมูลปัญหาความต้องการสภาพแวดล้อม ของชุมชน ท้องถิ่น และคุณธรรมจริยธรรม ที่ตนเองมีอยู่มาตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปได้ อย่างเหมาะสมต่อไป

กรณีศึกษาที่ 1

เรื่อง “เศรษฐีใหม่” หรือ “แม่ครัว”

วัตถุประสงค์

1. ระบุปัญหาการทุจริตจากการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ไม่ถูกต้อง
2. บอกคุณธรรมในการปฏิบัติงานได้
3. เกิดจิตสำนึกในการป้องกันการทุจริต

เนื้อหาสาระ

1. คุณธรรมในการทำงานเพื่อป้องกันหรือหลีกเลี่ยงการทุจริต
2. สำนึกด้านความซื่อสัตย์ต่อการปฏิบัติงาน

กรณีศึกษา

เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ชื่อคุณสืบได้ไปตรวจดูบัญชีที่ ป.ป.ช. จัดไว้ให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของนักการเมืองที่แสดงต่อ ป.ป.ช. คุณสืบเปิดดูบัญชีต่างๆ ของนักการเมืองพบว่า หุ่นของนักการเมืองระดับหัวหน้าพรรครายหนึ่งในบริษัทยักษ์ใหญ่ที่เป็นของนักการเมืองผู้นั้นเองทำไมจึงมีหุ่นอยู่ไม่มาก แต่ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทคือ คุณสมศรี ซึ่งเป็นแม่ครัวบ้านนักการเมืองใหญ่รายนั้น คุณสืบเริ่มได้เข้าของการถือหุ้นแทนนักการเมือง จึงได้ทำการปลอมตัวเข้าไปเพื่อหาหลักฐานและพบว่า คุณสมศรีเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทนักการเมืองที่คุณสมศรีเป็นแม่ครัว

ประเด็น

1. จากเนื้อหาเรื่อง “เศรษฐีใหม่” หรือ “แม่ครัว” การกระทำของนางสมศรีขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. จากเนื้อหาเรื่อง “เศรษฐีใหม่” หรือ “แม่ครัว” การกระทำของนายจ้างของนางสมศรีสะท้อนถึงการขัดต่อคุณธรรม จริยธรรม อย่างไร

ใบความรู้

- เรื่องความซื่อตรงกับความซื่อสัตย์

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
2. แบ่งกลุ่มอภิปรายตามประเด็นที่กำหนด

3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลของการอภิปรายกลุ่ม
4. ให้ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปแนวคิดที่ได้จากผลการอภิปรายกลุ่ม
5. ให้ผู้เรียนร่วมกันวางแผนและจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่องพร้อมสรุปรายงานผล

กิจกรรมเรียนรู้ต่อเนื่อง

ผู้เรียนร่วมกันจัดทำกิจกรรม/โครงการ เพื่อส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พร้อมจัดทำสรุปรายงานผล เสนอผู้สอน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- Internet
- สื่อสิ่งพิมพ์/วารสาร/หนังสือพิมพ์

ใบความรู้ “ซื่อตรง” กับ “ซื่อสัตย์”

ความหมายของคำสองคำ คือ “ซื่อตรง” กับ “ซื่อสัตย์” ตามพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถานปี 2542 ได้กล่าวไว้ คือ

“ซื่อตรง” แปลว่า ประพฤติตรง ไม่เอินเอง ไม่คดโกง ให้สังเกตคำว่าประพฤติ ประพฤติคือ
วาจา และการกระทำ ถ้าทางพระจะหมายถึง วิถีกรรม กายกรรม

“ซื่อสัตย์” หมายถึง ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศไม่คดโกงและไม่หลอกลวง
เหมือนกับคำว่า คุณธรรม จริยธรรม คำว่าจริยธรรมบอกแต่เพียงความประพฤติ คือ คำพูด และการกระทำ แต่
ถ้าพูดถึงคุณธรรมต้องรวมใจด้วย

สรุปได้ว่า ซื่อตรง คือสิ่งที่ประพฤติออกมาให้ปรากฏ แล้วสังคมตัดสินว่าตรงหรือไม่ตรง แต่
ถ้าซื่อสัตย์ นอกจากจะประพฤติตรงแล้ว ยังต้องพัฒนาที่จิตใจ มีความจริงใจด้วย

สุภาษิตสะท้อนความซื่อตรง

สุภาษิตเรื่อง ความซื่อตรงและความซื่อสัตย์ซึ่งความจริงคนไทย ไต ลาว ซึ่งเป็นคนกลุ่ม
เดียวกัน และมีจำนวนกว่าร้อยล้านคนยกย่องเรื่องความซื่อตรงและความซื่อสัตย์มาเป็นความดีอันดับหนึ่ง โดย
สุภาษิตโบราณจากสถานที่ต่าง ๆ มีดังนี้ คือ

กับข้าวอร่อยเพราะเกลือ

(The meal is good, thanks to the salt)

คนดีเพราะซื่อสัตย์

(A man is good due to his honesty)

(ภาษิตไทยใหญ่)

สวนดี ต้องรู้วิธีปลูก

ลูกดี ต้องรู้วิธีสอน

(ภาษิตไทยเหนือ)

ซื่อ กินไม่หมด

คด กินไม่นาน

(ภาษิตเมื่อวาน)

สมัยก่อนในปั้มน้ำมันสามทหาร ที่ตัวถังน้ำมันจะมีป้ายว่า “ซื้อกินไม่หมด คดกินไม่นาน” ซึ่งเมื่อก่อนคำนี้มีเยอะ แต่ปัจจุบันหายไป ที่หายไปไม่ใช่เพราะสามทหารหมดไป แต่อาจหายไปเพราะคนไทยไม่เชื่อคำนิยมนี้อแล้ว คำนิยามอาจเปลี่ยนแปลงไปเป็น “ซื้อไม่มีกิน แต่คดมีกินจนเหลือกิน” ก็เป็นไปได้ แต่หากพิจารณาแบบยาว ๆ แล้วจะเห็นว่า ซื้อกินไม่หมดหรือคดกินไม่นาน นั้นแหละที่เป็นจริง

กรณีศึกษาเรื่องที่ 2

เรื่อง การตรวจรับส่งเดช

วัตถุประสงค์

1. บอกคุณธรรมในการปฏิบัติงานได้
2. มีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตในหน่วยงาน
3. เกิดจิตสำนึกในการป้องกันการทุจริต

เนื้อหาสาระ

1. ช่องทางการส่งเรื่องร้องเรียนการทุจริต
2. คุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติงาน

กรณีศึกษา

จากการไต่สวนข้อเท็จจริงของ ป.ป.ช. ได้ความว่า เมื่อปี พ.ศ. 2545 องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง ได้สอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์คอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ชั้น วงเงิน 1,904,000 บาท โดยมี นาย ก ผู้ถูกกล่าวหา เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานกรรมการตรวจการจ้าง ในการดำเนินการก่อสร้างปรากฏว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดหลายรายการ เป็นเหตุให้หัวหน้าส่วนโยธาในฐานะผู้ควบคุมงานทำบันทึกเสนอผู้ถูกกล่าวหาในฐานะประธานกรรมการตรวจการจ้างแจ้งให้ผู้รับจ้างแก้ไขให้ถูกต้องต่อมาผู้รับจ้างได้เข้ามาดำเนินการแก้ไขงานแล้วแต่ก็ยังไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการที่กำหนดอีก หัวหน้าส่วนโยธาในฐานะผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้าง จึงได้มีบันทึกเสนอผู้ถูกกล่าวหาอีกครั้งเพื่อแจ้งให้ผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไขโดยด่วน แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีคำสั่งอนุมัติเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเบิกจ่ายเงินค่าจ้างก่อสร้างให้แก่ผู้รับจ้างไปโดยที่งานยังไม่เสร็จสมบูรณ์เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

ประเด็น

1. จากกรณีศึกษา เรื่อง “ตรวจรับส่งเดช” ท่านคิดว่าใครเป็นผู้กระทำผิดต้องรับผิดชอบ
เพราะเหตุใด
2. ท่านคิดว่าผู้กระทำความผิดในเรื่องนี้ขาดคุณธรรมในการบริหารงานอย่างไรหรือไม่
เพราะเหตุใด
3. ท่านเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนตำบลนี้ ท่านคิดว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของท่านหรือไม่อย่างไร
ในการเข้ามาแก้ไขปัญหานี้

ใบความรู้

- ช่องทางการส่งเรื่องร้องเรียนการทุจริต

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
2. แบ่งกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่กำหนดให้
3. ให้ผู้สอนและผู้เรียนสรุปแนวคิดที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มร่วมกัน

กิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

- ให้ผู้เรียนร่วมกันจัดทำกิจกรรม/โครงการในการรณรงค์การป้องปรามการทุจริตในชุมชน
พร้อมจัดทำสรุปรายงานเสนอผู้สอน

สื่อ/แหล่งค้นคว้า

- หนังสือพิมพ์/วารสาร
- สื่อ Internet
- สำนักงาน ป.ป.ช.

ใบความรู้

ช่องทางการส่งเรื่องร้องเรียนการทุจริต

หากพบเห็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในความยุติธรรม ร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ สามารถทำหนังสือร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ช. ตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1. มีหนังสือ “เรียน เลขธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.” หรือ “ตู้ ปณ. 100 เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300” หรือเข้าร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจในเขตอำนาจสอบสวน โดยพนักงานสอบสวนจะส่งเรื่องไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการต่อไป

2 ให้มีรายละเอียดการร้องเรียน ดังนี้

- (1) ชื่อ – สกุล ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้กล่าวหา
- (2) ชื่อ – สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของผู้ถูกกล่าวหา (ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือ พ้นจากตำแหน่งไม่เกิน 5 ปี)
- (3) ระบุข้อกล่าวหาการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ร่ำรวยผิดปกติ หรือ มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (4) บรรยายการกระทำความผิดอย่างละเอียดตามหัวข้อดังนี้
 - กรณีกล่าวหาการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
 - ก. การกระทำความผิดเกิดขึ้นเมื่อใด
 - ข. มีขั้นตอนหรือรายละเอียดการกระทำความผิดอย่างไร
 - ค. มีพยานบุคคลรู้เห็นเหตุการณ์หรือไม่
 - ง. ในเรื่องนี้ได้ร้องเรียนต่อหน่วยงานใด หรือยื่นฟ้องต่อศาลใด เมื่อใด และผลเป็นประการใด
 - กรณีกล่าวหาว่า ร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
 - ก. ฐานะเดิมของผู้กล่าวหา และภริยาหรือสามี รวมทั้งบิดามารดาของทั้งสองฝ่ายเป็นอย่างไร
 - ข. ผู้ถูกกล่าวหา และภริยาหรือสามี มีอาชีพอื่น ๆ หรือไม่ ถ้ามีอาชีพอื่นแล้วมีรายได้มากน้อยเพียงใด
 - ค. ทรัพย์สินที่จะแสดงให้เห็นว่าร่ำรวยผิดปกติฯ อะไรบ้าง

3. ลงลายมือชื่อ และเขียนชื่อ – สกุล ด้วยตัวบรรจง พร้อมแจ้งที่อยู่ของผู้กล่าวหาให้ชัดเจน หากต้องการให้สำนักงาน ป.ป.ช. ปกปิดชื่อ – สกุล และที่อยู่ให้ระบุชัดเจนด้วย ส่วนกรณีที่ไม่เปิดเผยชื่อ – สกุลจริง ถือว่าเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้ส่งแบบไปรษณีย์ตอบรับ (เพื่อจะได้รับทราบว่าหนังสือร้องเรียนส่งถึง ป.ป.ช. แล้ว) เพราะสำนักงาน ป.ป.ช. จะติดต่อกับผู้ร้องเรียน โดยตรงกับผู้ร้องเรียนที่แจ้งชื่อ – สกุล และที่อยู่เท่านั้น

4. สายด่วน Call Center 1205

5. สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยประสานความร่วมมือกับประชาชนและส่วนราชการเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน การเสริมสร้างทัศนคติ และค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต การส่งเสริมให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งการเสนอมาตรการความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต นอกจากนี้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดยังได้แบ่งเบาภาระงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เช่น การตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาต่อไป การตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีได้ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้กรรมการ ป.ป.ช. ประจำจังหวัดดำเนินการ

อนึ่ง กรรมการ ป.ป.ช. ประจำจังหวัด มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอาจถูกตรวจสอบโดยประชาชนได้ กล่าวคือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนสามารถเข้าชื่อร้องเรียนขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดผู้ใดขาดความเที่ยงธรรม จงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือมีพฤติการณ์ที่เป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่งอย่างร้ายแรง ซึ่งหากมีการกล่าวหาดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจกำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. ประจำจังหวัดผู้นั้นยุติการปฏิบัติหน้าที่ไว้ก่อนก็ได้

กรณีศึกษาเรื่องที่ 3

เรื่องเล่าของโคเรมอนที่ยังไม่เคยเล่า

วัตถุประสงค์

1. บอกแนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมได้
2. ใช้คุณธรรมในการปฏิบัติตนป้องกันการทุจริตได้
3. เกิดจิตสำนึกในการป้องกันการทุจริต

เนื้อหาสาระ

1. คุณธรรมในการทำงานเพื่อป้องกัน หรือ หลีกเลี่ยงการทุจริต
2. การมีส่วนร่วมของประชาชน

กรณีศึกษา

โนบิตะและเพื่อน ๆ ได้ใช้ของวิเศษของโคเรมอนในการสร้างประเทศใหม่ในโลกอนาคต และได้อาสาเป็นนักการเมืองฝ่ายบริหาร โจแอนท์เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ชูเนะ โอะเป็นบริษัทเอกชน ส่วนชิซูกะเป็นฝ่ายตรวจสอบ โคเรมอนเป็นฝ่ายสนับสนุนในทุก ๆ เรื่อง ในประเทศของโลกใหม่มีการบริหารกิจการบ้านเมืองเหมือน โลกมนุษย์ มีการเก็บภาษี เพื่อนำไปสร้างสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา ถนนหนทาง โรงพยาบาล โรงเรียน เวลาผ่านไป โนบิตะกลายเป็นนักการเมืองที่ลงทุนทำการซื้อเสียงเพื่อให้ประชากรเลือกตั้งตนเองมาบริหารประเทศ เมื่อได้อำนาจรัฐก็จับมือกับ โจแอนท์ที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐออกนโยบายต่าง ๆ เอื้อประโยชน์ให้กับชูเนะ โอะที่เป็นนักธุรกิจและมีผลประโยชน์ร่วมกัน เรียกการกระทำของคนที่ทั้งสามว่า “การทุจริตเชิงนโยบาย” ส่วนชิซูกะทำอะไรสามคนนั้นไม่ได้เลย เพราะถูกจำกัดทั้งบทบาทและอำนาจหน้าที่

ประเด็น

จากเนื้อหาเรื่อง “เรื่องเล่าของโคเรมอนที่ยังไม่เคยเล่า” หากผู้เรียนเป็นโนบิตะ ซึ่งเป็นผู้บริหารประเทศ ผู้เรียนจะทำการบริหารประเทศอย่างไร เพื่อให้ประชากรในประเทศสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
2. แบ่งกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่กำหนดให้
3. ให้ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันศึกษาหาข้อมูลประกอบการอภิปรายหาเหตุผล

4. ให้ผู้สอนและผู้เรียนสรุปแนวคิดที่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน
5. ให้ผู้เรียนร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่องพร้อมสรุปรายงานผล

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ให้ผู้เรียนร่วมกันจัดทำกิจกรรม/โครงการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในชุมชน พร้อมจัดทำสรุปรายงานเสนอผู้สอน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- Internet
- บทความต่าง ๆ
- หนังสือพิมพ์

กรณีศึกษาเรื่องที่ 4

เรื่อง สายนำจับเท็จ

วัตถุประสงค์

1. วิเคราะห์วิธีการป้องกันการทุจริตในการปฏิบัติงานได้
2. อธิบายถึงคุณธรรมที่นำมาใช้เพื่อป้องกันการทุจริตในการปฏิบัติงานได้
3. พัฒนาจิตสำนึกในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

เนื้อหาสาระ

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเงินรางวัลในการใช้สายนำจับ
2. คุณธรรมในการทำงานเพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

กรณีศึกษา

เจ้าหน้าที่ได้จัดทำใบแจ้งความนำจับของคำแห่งระบुरายละเอียดว่า มีสายมาแจ้งความนำจับต่อเจ้าหน้าที่ประจำด่านชายแดนว่า จะมีฝิ่นนำทองคำแห่งผูกมัดด้วยผ้าขาวม้าติดกับตัวฝิ่นรวมทั้งหมด 30 กิโลกรัม เข้ามาผ่านด่านตามเวลาที่แจ้ง และต่อมาได้มีการจับกุมฝิ่นชื่อนายโจในข้อหาลักลอบนำทองคำแห่ง 30 กิโลกรัม ออกนอกประเทศตามที่ปรากฏในรายงานจริง แต่จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า การจับกุมครั้งนี้ เป็นการจับกุมตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้แจ้งความเอง มิได้มีสายแจ้งความนำจับแต่อย่างใด การระบุว่า มีสายแจ้งความนำจับจึงเป็นการรายงานเท็จเพื่อประโยชน์ในการรับสินบนและรางวัลในการนำจับที่เพิ่มขึ้นอีก 30% (สายที่แจ้งความนำจับได้สินบน 30% เจ้าหน้าที่ที่รับแจ้งความได้รางวัล 25% ของมูลค่าสิ่งของที่จับกุมได้)

ประเด็น

1. เจ้าหน้าที่ผู้สร้างหลักฐานสายนำจับเท็จขึ้นมาเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องใดหรือไม่ อย่างไร
2. เจ้าหน้าที่ผู้สร้างหลักฐานสายนำจับเท็จขึ้นมาเป็นพฤติกรรมที่เป็นการทุจริตคอร์รัปชันหรือไม่ เพราะอะไรถ้าท่านมีส่วนในการป้องกันพฤติกรรมดังกล่าวนี้ ท่านจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
2. แบ่งกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่กำหนดให้
3. ให้ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันศึกษาหาข้อมูลประกอบการอภิปราย
4. ให้ผู้สอนและผู้เรียนสรุปแนวคิดที่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน
5. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง พร้อมสรุปรายงานผล

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ให้ผู้เรียนทำกิจกรรม/โครงการ นำเสนอแนวทางการป้องกันการทุจริตในส่วนราชการพร้อมจัดทำรายงานเสนอ

สื่อ และแหล่งเรียนรู้

1. Internet
2. หนังสือพิมพ์/เอกสารวิชาการ

กรณีศึกษาเรื่องที่ 5

เรื่อง อะไรรอยู่ในกล่องไม้

วัตถุประสงค์

1. ระบุปัญหาการทุจริตจากการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ไม่ถูกต้อง
2. บอกคุณธรรมในการปฏิบัติตน เพื่อการป้องกันการทุจริตได้
3. เกิดจิตสำนึกในการป้องกันการทุจริต

เนื้อหาสาระ

1. ระเบียบวิธีปฏิบัติในการนำสินค้าเข้าประเทศ
2. คุณธรรมในการทำงานเพื่อป้องกัน หรือหลีกเลี่ยงการทุจริต

กรณีศึกษา

นายเอียง (นามสมมติ) เป็นพ่อค้าผู้มีอิทธิพลในวงการธุรกิจและวงการเมือง ได้พานักการเมืองและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จำนวนประมาณ 12 คนไปเที่ยงเมืองจีน โดยนายเอียงเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด

ในวันเดินทางกลับ นายเอียง ได้สำแดงรายการสิ่งของโดยอ้างว่าเป็นของผู้เดินทางทั้ง 12 คน นำติดตัวเข้ามาแจ้งว่าเป็นไม้แกะสลักธรรมดา บรรจุใน 4 กล่องใหญ่ เป็นวิธีการที่ นายเอียง กระทำเพื่อการลักลอบนำสินค้ามีค่าจากเมืองจีนเข้าประเทศและสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยและให้สิ่งของแก่เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจเป็นประจำ

คราวนี้นายเอียง นำสิ่งของมาฝากนายเอ (นามสมมติ) เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสินค้าและแจ้งว่าสิ่งของเหล่านี้เป็นของผู้โดยสาร 12 คน ก็เกิดความเกรงใจและยังได้รับของฝากจากนายเอียงก็ยิ่งเกรงใจมากขึ้น จึงได้คำนวณและจัดเก็บภาษีเป็นเงิน 1,000 บาท นายเอียงจึงใช้ใบเสร็จรับเงินค่าภาษีดังกล่าวเป็นใบเบิกทางเพื่อขนสิ่งของออกจากลานสนามบิน นายดี (นามสมมติ) ที่อยู่บริเวณดังกล่าวเห็นท่าทางผิดปกติจึงเข้าไปสอบถาม นายเอียงแสดงใบเสร็จรับเงินค่าภาษีให้นายดี ตรวจสอบ แต่นายดี เห็นว่าใบเสร็จรับเงินค่าภาษีสำหรับสิ่งของ 4 กล่องใหญ่ ทำไมจึงเสียภาษีเพียง 1,000 บาท จึงขอกักของไว้ตรวจสอบ จากการตรวจสอบพบว่า 2 ใน 4 กล่อง เป็นงานช่างแกะสลัก ส่วนอีก 2 กล่อง เป็นเครื่องลายครามโบราณของแท้สมัยราชวงศ์ถัง

ประเด็น

1. การทำหน้าที่ของนาย เอ เป็นการทุจริตจากการใช้อำนาจหน้าที่หรือไม่ เพราะเหตุใด และมีผลเสียหายอย่างไร
2. การปฏิบัติตนของ นายดี สอดคล้องกับหลักคุณธรรมใด เพราะอะไร
3. ท่านได้รับประโยชน์อะไรบ้าง จากกรณีศึกษาเรื่องนี้

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
2. แบ่งกลุ่มอภิปราย ตามประเด็นที่กำหนด
3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลของการอภิปรายกลุ่ม
4. ให้ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปแนวคิด ที่ได้จากผลการอภิปรายกลุ่ม
5. ให้ผู้เรียนร่วมกันวางแผนและจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่องพร้อมสรุปรายงานผล

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ผู้เรียนร่วมกันจัดทำกิจกรรม/โครงการ เพื่อส่งเสริมการป้องปราบการทุจริต พร้อมจัดทำสรุป รายงานผลเสนอผู้สอน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. สื่อ Internet
2. ผู้รู้ หรือหน่วยงานเกี่ยวกับระเบียบวิธีปฏิบัติในการนำสินค้าเข้าประเทศ

กรณีศึกษาเรื่องที่ 6

เรื่อง รถปลุกสะดระแห่น

วัตถุประสงค์

1. ระบุการทุจริตในการใช้ตำแหน่งหน้าที่
2. บอกคุณธรรมในการปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อป้องกันการทุจริตได้
3. เกิดจิตสำนึกในการป้องกันการทุจริต

เนื้อหาสาระ

1. การเสียภาษีการนำสินค้าเข้าประเทศ
2. คุณธรรมในการทำงานเพื่อป้องกันหรือหลีกเลี่ยงการทุจริต

กรณีศึกษา

ตามกฎหมายระบุว่า ผู้ที่นำวัตถุดิบเข้ามาในประเทศเพื่อใช้ผลิตสินค้า แล้วส่งออกต่างประเทศภายใน 1 ปีนับแต่วันที่นำวัตถุดิบเข้ามา จะสามารถขอรับคืนเงินภาษีนำเข้าวัตถุดิบที่จ่ายไว้ตอนนำวัตถุดิบเข้ามา

เรื่องมีอยู่ว่า มีผู้ประกอบการรายหนึ่งได้ยื่นขอรับคืนเงินภาษีนำเข้าวัตถุดิบ รวม 6,400,000 บาท ต่อหน่วยงานราชการที่ได้เก็บภาษีนำเข้าวัตถุดิบ โดยจัดทำหลักฐานว่าได้ส่งสินค้าออกนอกประเทศ นั่นคือ ใบขนสินค้าขาออก จำนวน 8 ฉบับ ใบขนสินค้าขาออกได้ระบุวันที่ขนสินค้าออกและหมายเลขทะเบียนรถบรรทุกที่ขนสินค้าออกนอกประเทศ ซึ่งผ่านด่านชายแดนทางภาคใต้ที่อยู่ติดกับประเทศมาเลเซียโดยผ่านด่านชายแดน-ด่านในเวลา 15.00 น. และผ่านด่านชายแดน-ด่านนอก เวลา 13.00 น. ในวันเดียวกัน โดยมีเจ้าหน้าที่ด่านชายแดนทั้งด่านในและด่านนอก ตรวจสอบสินค้าและลงชื่อกำกับไว้ในใบขนสินค้าขาออก

จากการสืบหาข้อมูลและหลักฐานพบว่าไม่มีการใช้รถบรรทุกรับจ้างขนสินค้าให้ผู้ประกอบการรายนี้ และจากการตรวจสอบที่มีหมายเลขทะเบียนตรงกับรถบรรทุกที่ระบุในใบขนสินค้าขาออกหรือไม่ ปรากฏว่าเป็นรถที่มีหมายเลขทะเบียนตรงกัน แต่สภาพความเป็นจริงคือ มีต้นไม้เลื้อยเต็ม ไปหมดไม่สามารถขับเคลื่อนได้แล้ว จึงเรียกว่า “รถปลุกสะดระแห่น” นี่เป็นที่มาของการจัดทำเอกสารใบขนสินค้าขาออกอันเป็นเท็จโดยนำทะเบียนรถที่ไม่ได้ใช้แล้วมาระบุในใบขนสินค้าขาออก

เมื่อไปถึงด่านชายแดน-มาเลเซีย สภาพแวดล้อมของด่านที่มีองค์ประกอบหลักคล้ายกับด่านชายแดนทั่วไปคือ มีอาคารที่ทำการ มี “ด่านใน” คือด่านที่ตรวจรถยนต์ทุกคันที่จะเดินทางออกนอกประเทศ ถ้าเป็นรถบรรทุกสินค้าจะต้องดำเนินพิธีการ โดยผู้ประกอบการที่จะขนสินค้าออกจะต้องยื่นเอกสารใบขนสินค้าขาออก โดยมีรายละเอียดหลักคือระบุสินค้า หมายเลขทะเบียนรถ เจ้าหน้าที่ที่ด่านชายแดน

จะทำการตรวจสอบสินค้าและตรวจสอบหมายเลขทะเบียนรถว่าตรงตามใบอนุญาตซื้อขายหรือไม่ ถ้าถูกต้อง เจ้าหน้าที่จะลงชื่อผ่านการตรวจพร้อมลงวัน เดือน ปี เวลา ในใบอนุญาตซื้อขายออก เมื่อผ่านด่านนี้แล้วรถจะแล่นออกไปที่ชายแดน ซึ่งมีระยะทางห่างออกไปประมาณ 200-300 เมตร จะมีอีกตำแหน่ง เรียกว่า “ด่านนอก” เจ้าหน้าที่ประจำด่านนอกจะตรวจใบอนุญาตซื้อขายออกว่าถูกต้องหรือไม่ เจ้าหน้าที่ด่านในได้ลงชื่อผ่านการตรวจมาแล้วหรือไม่ เมื่อตรวจสอบแล้วเจ้าหน้าที่ประจำด่านนอกจะลงชื่อผ่านการตรวจและลงวัน เวลา ในใบอนุญาตซื้อขายออกอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นรถจึงแล่นออกจากประเทศไทยไปยังด่านชายแดนของประเทศมาเลเซีย

จากการตรวจสอบสถานที่พบว่า จากด่านนอกของไทยไปยังด่านชายแดนของประเทศมาเลเซีย จะมีถนนเพียงเส้นเดียวแล่นตรงไปที่ด่านชายแดนประเทศมาเลเซีย โดยทั้งสองจุดนี้มีระยะห่างประมาณ 500 เมตร ตามปกติควรจะใช้เวลาแล่นนานสักเท่าไร

นอกจากนั้นเจ้าหน้าที่ด่านในและด่านนอกยืนยันว่าเป็นลายมือชื่อของตนจริง โดยมีเวลาผ่านด่านใน เวลา 15.00 น. แต่เวลาผ่านด่านนอกลงเวลา 13.00 น. ในใบอนุญาตซื้อขายออก ซึ่งเป็นหลักฐานเท็จที่ทำให้ขึ้นอย่างลวก ๆ

ประเด็น

1. การกระทำของเจ้าหน้าที่ด่านชายแดนกระทำการทุจริตหรือไม่เพราะเหตุใด และมีผลกระทบให้เกิดความเสียหายอย่างไร
2. จากกรณีศึกษาท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ด่านชายแดนควรใช้หลักธรรมใดในการดำรงชีวิต เพราะอะไร
3. จากการศึกษาตามกรณีศึกษาท่านได้ประโยชน์อะไรบ้าง

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
2. แบ่งกลุ่มผู้เรียนอภิปรายตามประเด็นที่กำหนด
3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายกลุ่ม
4. ให้ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปแนวคิดที่ได้จากผลการอภิปรายกลุ่ม
5. ให้ผู้เรียนวางแผนและจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่องพร้อมสรุปรายงานผล

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ผู้เรียนร่วมกันจัดทำกิจกรรม/โครงการ เพื่อส่งเสริมการป้องกันปราบปรามการทุจริตพร้อมจัดทำสรุป

รายงานผลเสนอผู้สอน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. สื่อ Internet
2. ผู้รู้ หรือ หน่วยงานเกี่ยวกับระเบียบวิธีปฏิบัติในการจัดเก็บภาษีสินค้าเข้าประเทศ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

เรื่องที่ 6 การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

กระแสโลกาภิวัตน์ที่กำลังเกิดขึ้นทั่วโลกในปัจจุบัน ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่อุตสาหกรรมและการค้าเสรีทั่วไปในช่วงแรกได้ก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการไหลเข้าของเงินทุนจากต่างชาติและเงินกู้จากรัฐ มีการเคลื่อนไหวอย่างรุนแรงในด้านเศรษฐกิจทุกภาคส่วน ทั้งเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว รวมทั้งการไหลบ่าของสังคมและวัฒนธรรมนานาชาติที่ไม่สามารถหยุดยั้งได้ ประชาชนคนไทยโดยเฉพาะเยาวชนและพนักงานตลอดจนผู้ใช้แรงงานต่างถูกชักนำให้หลงไหลไปสู่การเป็นนักบริโภคนิยม วัตถุนิยมและปัจเจกนิยม ดัดยัดอยู่กับความสุขจากทุนนิยมโดยไม่คำนึงถึงความหายนะที่จะตามมา เนื่องจากการไหลไปตามกระแสวัตถุนิยมที่ให้ความสำคัญกับเงินตรา ให้ความสำคัญมีหน้ามีตาในสังคม ยกย่องคนรวยมากกว่าคนดีให้ความสำคัญกับฐานะทางสังคมมากกว่าความเป็นปราชญ์หรือภูมิปัญญา ทุ่มเทาให้กับความฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ สุร่ยสุร่าย ไม่ให้ความสำคัญกับครอบครัวและสายใยผูกพันในครอบครัวเหมือนเดิม มีการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันรุนแรง ทั้งการเรียนการตำรางชีวิตร่วมกัน การทำงาน การเอาหน้าในสังคม ฯลฯ ศรัทธา ค่านิยมในทางคุณธรรม จริยธรรมเหือดหายไป ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตาอารี ความช่วยเหลือเกื้อกูล สมัคสมานสามัคคี ความมั่นคงศรัทธาในศาสนาที่บรรพบุรุษนับถือ การพึ่งพาอาศัยระหว่างผู้คนในชุมชนเกือบไม่มีปรากฏให้เห็น พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนแต่เป็นต้นเหตุของการสร้างเจตคติที่ไม่เหมาะสมในสังคมให้เกิดขึ้นและทวีความรุนแรงขึ้นทุกที พฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องบางครั้งกลายเป็นเรื่องที่ได้รับการยกย่อง เช่น บุคคลผู้มีอำนาจออกกฎหมายที่เอื้อประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง แต่อ้างว่าเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคม ทั้งที่จริงแล้วบุคคลเหล่านั้นกลับได้ประโยชน์ ซึ่งเรียกว่าผลประโยชน์ทับซ้อน มองผิวเผินเป็นเรื่องดียอมรับได้ แต่จริง ๆ เป็นการทุจริตประพฤติมิชอบที่ไม่ถูกต้องอย่างยิ่ง ฉะนั้น จึงเป็นเรื่องที่เราจะต้องรู้เท่าทัน มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมที่จะช่วยกันป้องกัน แก้ไขขจัดปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบเหล่านี้ให้หมดไป รู้จักและเข้าใจกฎหมายและรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน รู้จักใช้ช่องทางในการส่งเรื่องร้องเรียนพฤติกรรม การร้องเรียนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อเกิดปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบ รู้จักเครือข่ายในการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบความทุกข์อันเนื่องมาจากการทุจริตประพฤติมิชอบ เรื่องดังกล่าวนี้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้มีการรวบรวมข้อมูลไว้บ้างแล้ว และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้นำมาสรุปเป็นข้อมูลประกอบไว้ในหนังสือ “คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2556” ที่ใช้ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในชุมชนและสังคม” ด้วยแล้ว

“การมีส่วนร่วม” (Participation) หมายถึง การเข้าไปมีบทบาทในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของผู้ดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ การมีส่วนร่วมของประชาชน จำเป็นต้องมีการวางระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชน “กล้าคิด กล้าทำ” ในสิ่งที่ถูกต้อง นั่นคือ การเปิดช่องให้ประชาชนมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นและมีความกล้าในการตัดสินใจ โดยอยู่ในกรอบของการเคารพสิทธิของผู้อื่นและการร่วมกันรับผิดชอบในผลต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นตามมาด้วย บุคคลจะมีส่วนร่วมได้ดีก็ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อ มีประสบการณ์จากการร่วมทำงานกับเครือข่ายมาก่อน

“เครือข่าย” (Network) เป็นรูปแบบขององค์กรทางสังคมที่เปิดโอกาสให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรเพื่อการแลกเปลี่ยน การสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและการทำงานร่วมกันโดยมีฐานะเท่าเทียมกัน เครือข่ายจึงเป็นการจัดองค์กรทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงระหว่างบุคคล และหน่วยงานต่าง ๆ คล้าย ๆ กับรูปแบบของ “ตาข่าย” หรือ “แห” ซึ่งถูกถักทอและร้อยเรียงจนกลายเป็นปึกแผ่นเดียวกัน โดยสรุปแล้วการทำงานแบบองค์กรเครือข่าย คือ หน่วยงานจากหลายองค์กรหลายสังกัดมาร่วมกันทำงานเรื่องเดียวกัน เชื่อมโยงกันด้วยวัตถุประสงค์เดียวกัน อยู่ในฐานะเดียวกันอย่างเป็นทางการอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีผลประโยชน์กับประชาชนเหมือนกันทั้งกลุ่มเดียวกัน หรือต่างกลุ่มกันได้

ทุจริต หมายถึง ประพฤติคดโกง โกง ไม่ซื่อตรง การทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างไรในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้ง ๆ ที่ตนมิได้มีตำแหน่งหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น “ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

การขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือการมีประโยชน์ทับซ้อน คือการที่สภากาชาดที่บุคคลที่มีอำนาจหรือหน้าที่ที่จะต้องใช้ดุลยพินิจ ปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามอำนาจหน้าที่เพื่อส่วนรวมหรือหน่วยงานหรือองค์กรแล้วตนเองมีผลประโยชน์ส่วนตนในเรื่องนั้นๆ ด้วย การมีผลประโยชน์ทับซ้อนจึงเป็นต้นเหตุที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการทุจริต มีลักษณะทำนองเดียวกันกับหลักศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี หลักคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือการกระทำใดๆที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมแล้ว เป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ ต้องหลีกเลี่ยง เมื่อเป็นกฎศีลธรรมจึงมีการฝ่าฝืนสังคมจึงได้สร้างเป็นหลักกฎหมายขึ้นมาเพื่อห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตัวอย่างของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ได้แก่

- การทำธุรกิจหรือการเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานที่ตนเองกำกับดูแล
- การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้ตนเองกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยทรัพย์สิน

- การทำงานหลังจากที่พ้นจากตำแหน่งหรือเกษียณอายุราชการ เพื่อหาประโยชน์ตอบแทนจากหน่วยงานเดิม
- การจัดตั้งหรือการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานเอกชนเพื่อทำธุรกิจแข่งขันกับหน่วยงานราชการที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่
- การทำงานอื่นซึ่งได้รับประโยชน์จากหน่วยงานราชการที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่
- การรับรู้ข้อมูลภายในนอกเหนือหน้าที่และใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ตนเอง
- การใช้ทรัพย์สินสมบัติของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ของตนเอง
- การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์แก่ตนเองและในทางการเมือง
- การทำงานสองตำแหน่งที่มีผลประโยชน์ของงานทับซ้อนกัน
- การรับสินบน

วิธีสร้างความตระหนักให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต

การให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. ในการต่อต้านการทุจริตโดยวิธีการสร้างความตระหนักอาจพิจารณาได้ดังนี้

1. ปลูกจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมและสร้างวินัยแก่ทุกภาคส่วน โดยการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและวินัย ใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการป้องกันเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ทักษะ ทศนคติ ปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผลักดันค่านิยมการป้องกันการทุจริต ความซื่อสัตย์สุจริต รังเกียจการทุจริตเป็นค่านิยมแห่งชาติ

2. ร่วมมือในการสร้างการมีส่วนร่วมและเครือข่ายป้องกันและปราบปรามการทุจริตในทุกภาคส่วน โดย

- 2.1 การประชาสัมพันธ์ต่อต้านการทุจริตประพศิมิชอบทุกรูปแบบ
- 2.2 เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน
- 2.3 เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายให้มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน

3. ส่งเสริมความเป็นอิสระและสร้างประสิทธิภาพให้แก่องค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบการทุจริต โดยเฉพาะสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ปราศจากการแทรกแซงของอิทธิพลจากภาคการเมือง ภาคราชการ และภาคธุรกิจ และถ่วงดุลอำนาจภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อเท็จจริงอย่างทันการณั้

4. ส่งเสริมการสร้างมาตรฐาน จรรยาบรรณ วิชาชีพแก่บุคลากรของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบการทุจริต รวมทั้งการเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และจริยธรรมแก่บุคลากรรวมทั้งเสริมสร้างขวัญกำลังใจและการบริหารงานบุคลากร การสร้างความร่วมมือด้านวิชาการกับองค์กรต่างประเทศด้วย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ภารกิจในด้านป้องกันการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคล ในการส่งเสริมให้ประชาชนคนไทยมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประกอบกับการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ยังได้กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วม โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น ๆ ในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนรวมทั้งประชาชนได้รับการปลูกจิตสำนึกให้มีวินัย ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงพัฒนาเครือข่ายป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพตติมิชอบอย่างบูรณาการรวมทั้งมีข้อกฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบที่ผู้ปฏิบัติงานและเครือข่ายภาคประชาชนควรทราบดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 87 (3)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีเจตนารมณ์ให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นทางการ โดยได้กำหนดไว้ในมาตรา 87 ให้รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชน (3) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลาย หรือรูปแบบอื่น ๆ

2. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มาตรา 19 (3)

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ในมาตรา 19 โดยในด้านการป้องกันการทุจริต ได้กำหนดไว้ในมาตรา 19 (13) ว่า ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

3. ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 ด้านป้องกันการทุจริต
- 3.2 ด้านปราบปรามการทุจริต
- 3.3 ด้านตรวจสอบทรัพย์สิน

ทั้งนี้ มีรายละเอียดที่สามารถศึกษาค้นคว้าได้จากเอกสารคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การป้องกันและ

การกระตุ้นจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ตระหนักและมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม ที่จะป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในชุมชน และสังคม หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดแนวทางการเรียนรู้ ในรูปแบบกรณีศึกษา ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ด้วยเจตนาที่จะให้ผู้เรียนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม จนเกิดการพัฒนาจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ กิจกรรมทั้งหมดประกอบด้วย 6 กรณีศึกษา ได้แก่

1. เรื่อง “เสียเงินแล้วได้แถมโรค”
2. เรื่อง “โรงรับจำนำทำพิษ”
3. เรื่อง “ไม้กลายเป็นงา”
4. เรื่อง “ทุจริตประปา”
5. เรื่อง “น้ำท่วมจริงหรือ”
6. เรื่อง “ขูดบ่อ...ลวงใคร”
7. เรื่อง “ใครผิด...”
8. เรื่อง “ทำได้อย่างไร...”
9. เรื่อง “เงินหลวง...อย่าเอา”

ทั้งนี้ผู้เรียนและผู้สอนจะต้องร่วมมือกันนำข้อมูลทั้งด้าน วิชาการ ระเบียบ กฎหมาย ที่ได้มีการสรุปรวบรวมไว้ในเอกสาร คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งข้อมูลปัญหาความต้องการสภาพแวดล้อม ของชุมชนท้องถิ่น และคุณธรรม จริยธรรม ที่ตนเองมีอยู่มาตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปได้เหมาะสมต่อไป

กรณีศึกษา

เรื่อง 1 เรื่อง “เสียเงินแล้วได้แถมโรค”

วัตถุประสงค์

1. วิเคราะห์พฤติกรรมและโทษของผู้กระทำความผิด ได้อย่างมีเหตุผลและหลักกฎหมาย
2. นำหลักคุณธรรมมาวิเคราะห์ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้
3. บอกวิธีการมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามการทุจริต
4. เกิดจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
5. ได้ข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่างในการกระทำการทุจริต

เนื้อหาสาระ

พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2554

กรณีศึกษา

การนำเข้าโค กระบือ ผ่านด่านชายแดน ผู้ค้าโค กระบือ นำเข้าต้องเสียค่าธรรมเนียมการเคลื่อนย้ายสัตว์ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ต้องมีการกักโคกระบือ ณ บริเวณชายแดนเพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดและดูอาการ 15 วัน ถ้าไม่มีอาการผิดปกติ ผู้ค้าโค กระบือ ก็จะยื่นเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ (ใบ ร.4) ออกไปนอกเขตจังหวัดได้

นายขวด พ่อค้าโค กระบือ นำเข้าโคกระบือจากพม่าเข้ามาประเทศไทย ไม่ผ่านขั้นตอนและวิธีการต่างๆ ที่ถูกต้อง โดยได้รับการช่วยเหลือจากนายแก้วที่มีหน้าที่เก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน และใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ (ใบ ร.4) นายแก้วเรียกเงินจากนายขวด 3,000 บาท ต่อรถบรรทุกโค กระบือ 1 คันแล้วไม่นำเงินส่งให้ทางราชการ และที่ร้ายไปกว่านั้น นายแก้วไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดให้โค กระบือแถมยังเบิกเงินจากทางราชการเป็นค่าวัคซีนในการฉีดวัคซีนให้โค กระบืออีก ในแต่ละวันมีการนำเข้าโค กระบือ ไม่น้อยกว่าวันละ 50 คันรถบรรทุก 1 ปี ได้เงินถึง 54,750,000 บาท นายแก้วทำอย่างนี้มาหลายปีแล้วคิดเป็นเงินที่ได้จากการทุจริตเป็นเงินมหาศาลทีเดียว ที่สำคัญโค กระบือ ไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดประชาชนที่บริโภคจะเกิดผลร้ายต่อสุขภาพโดยตรงจากพฤติกรรมดังกล่าว นายแก้วคนเดียวไม่สามารถทำการทุจริตดังกล่าวได้สำเร็จโดยลำพัง ต้องมีข้าราชการผู้เข้าร่วมขบวนการอีกหลายหน่วยงาน เช่น หน่วยงานที่

เก็บภานำเข้า หน่วยงานที่ออกตัวพิมพ์รูปพรรณสัตว์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น การกระทำนี้ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศชาติอย่างมาก การจะเอาผิดกับผู้กระทำการทุจริตต้องมีหลักฐานที่ชัดเจนว่า ผู้กระทำผิดมีการเรียกเก็บเงินและรับเงินจากผู้ค้าโค กระบือจริง เป็นจำนวนเงินเท่าไร และมีใครบ้างที่จ่ายเงินให้นายแก้ว

ใครจะช่วยนำสืบหาหลักฐานที่กล่าวมาแล้วได้ในเมื่อตำรวจเองก็เข้าร่วมขบวนการทุจริตเสียเอง สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จึงต้องลงมือหาหลักฐานเอง โดยให้เจ้าหน้าที่ปลอมตัวเป็นชาวบ้านเข้าไปพร้อมกับนายขวด นำเงินค่าธรรมเนียมการเคลื่อนย้ายสัตว์ไปให้นายแก้วที่บ้านจำนวน 30,000 บาท นายแก้วจึงให้ใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ (ใบ ร.4) กับนายขวด 10 ใบ จากนั้นนายขวด ได้พาเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ที่ปลอมตัวไปหานายโถ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่สถานีแห่งหนึ่ง และนำใบ ร. 4 ให้นายโถ นายโถจึงเขียนจดหมายน้อยมีใจความว่า “จ่ายแล้ว” จำนวน 10 ใบให้นายขวด เพื่อเอาไปให้คนขับรถบรรทุกโค กระบือ เพื่อนำไปแสดงให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดู คู่กับใบ ร.4 ตามรายทางที่ผ่านไป ซึ่งเป็นที่เข้าใจว่าได้มีการจ่ายเงินให้แก่ นายโถแล้ว และเมื่อสิ้นเดือนนายโถจะนำเงินไปให้ผู้กำกับสถานีตำรวจ

ประเด็น

1. จากกรณีศึกษามีใครเป็นผู้กระทำการทุจริตคอร์รัปชันควรแก่การลงโทษตามกฎหมายบ้างอย่างไร

เพราะเหตุใด

2. นายแก้วกับพวกผู้กระทำผิด ควรได้รับโทษทางวินัยอย่างไรและดำเนินคดีทางศาลหรือไม่อย่างไร
3. นายขวดเป็นผู้กระทำความผิดด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. ผู้กระทำการทุจริตทุกคนควรได้รับการพัฒนาคุณธรรมในข้อใด เพราะเหตุใด

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนอ่านกรณีศึกษาเรื่อง “เรื่อง “เสียเงินแล้วได้แถมโรค” แล้วตอบคำถามในประเด็นที่ 1-5 ในกระดาษ
2. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนอ่านความคิดเห็นของตนในแต่ละข้อให้เพื่อนในห้องเรียนฟังโดยการสุ่ม และให้ช่วยกันวิเคราะห์เหตุและผลในแต่ละประเด็นและผู้สอนสรุปประเด็นจากการวิเคราะห์นั้น

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ให้ผู้เรียนค้นคว้าทำรายงานเรื่องจริงเกี่ยวกับการทุจริตของข้าราชการในรูปแบบต่างๆและเสนอแนวทางป้องกันและปราบปราม คนละเรื่อง

สื่อและแหล่งค้นคว้า

- เอกสาร พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2554
- www.nacc.go.th

เรื่อง 2 โรงรับจำนำทำพิน

วัตถุประสงค์

1. วิเคราะห์พฤติกรรมและโทษของผู้กระทำความผิดได้อย่างมีเหตุผลและหลักกฎหมาย
2. นำหลักคุณธรรมมาวิเคราะห์ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้
3. บอกวิธีการมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามการทุจริต
4. ได้ข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่างในการกระทำการทุจริต

เนื้อหาสาระ

พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2554

กรณีศึกษา

คุณ ตำบลมะขามป้อม ชาวบ้านส่วนมากมีอาชีพทำไร่ ทำสวน ในหลายๆครั้งจะมีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายต่างๆ มีรายได้ไม่แน่นอนใน 1 ปี เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตจากไร่นาได้แล้ว หากบางปีมีเงินเหลือจากการใช้หนี้ค่าเช่านา ค่าไร่ ค่ายาฆ่าแมลง ค่าปุ๋ย และอื่นๆ แล้วมักจะซื้อทองหรือเครื่องใช้ไฟฟ้า และทรัพย์สินที่ชอบไว้ ซึ่งชาวบ้านมักจะมีความคิดเหมือนกันว่า เมื่อยามชักรุ่นไม่ถึงหลัง เปิดเทอมลูกต้องใช้จ่ายซื้อเสื้อผ้านักเรียน ค่าเทอม และค่าใช้จ่ายอื่นตามมามาก ก็จะได้นำทรัพย์สินไปจำนำที่โรงรับจำนำหรือร้านขายทองในตัวจังหวัด

นายฉลาด นายเทศมนตรีตำบลมะขามป้อม ได้สังเกตพฤติกรรมของชาวบ้านมาหลายปี จึงคิดว่าแทนที่ชาวบ้านจะเอาทรัพย์สินไปจำนำในตัวจังหวัดเสียค่าดอกเบี้ยให้กับคนต่างถิ่น ถ้าเทศบาลมะขามป้อมตั้งโรงรับจำนำเอาจะได้เงินจากดอกเบี้ย และส่วนต่างของทรัพย์สินที่นำออกมาขายเมื่อหลุดจำนำแล้ว และเงินจำนวนนี้จะได้นำเข้าเป็นรายได้ของเทศบาลตำบล เพื่อใช้ในการพัฒนาตำบลของตนต่อไป จึงตั้งโรงรับจำนำขึ้นชื่อว่า “โรงรับจำนำมะขามป้อม” มีรายได้ปีละกว่า 5,000,000 บาท หลายปีต่อมาเกิดการผลัดเปลี่ยนนายเทศมนตรีตำบลมะขามป้อมเรื่อยมา และกิจการโรงรับจำนำมะขามป้อมเจริญรุ่งเรืองมีรายได้เป็นกอบเป็นกำ จนกระทั่งนายชื่อน้อย ได้รับเลือกเข้ามาเป็นนายเทศมนตรีตำบลมะขามป้อมคนปัจจุบัน เห็นว่ากิจการโรงรับจำนำมะขามป้อมมีรายได้ดีมาก อยากได้ส่วนแบ่งจากผลประโยชน์นั้นบ้าง จึงได้ตั้ง

โรงเรียนนำของตนเอง ให้ภรรยาเป็นผู้จัดการดูแล และตนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหาร ณ ตำบลมะขามป้อม
นั้นเองและโรงเรียนนำของตนใหญ่โตมีรายได้สมใจ

ประเด็นคำถาม

1. จากกรณีศึกษานายชื่อน้อย นายกเทศมนตรีตำบลมะขามป้อมคนปัจจุบัน ตั้งโรงเรียนนำของตนเอง
ณ ตำบลมะขามป้อม มีความผิดทางวินัย และอาญา หรือไม่เพราะเหตุใด
2. นายฉลาดมีความผิดในการทุจริตหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ใครเป็นผู้มีคุณธรรมและไม่มีคุณธรรมในการทำงานให้กับรัฐ เพราะเหตุใด
4. หากท่านเป็นชาวบ้านตำบลมะขามป้อม ทราบเรื่องตามเหตุการณ์ในกรณีศึกษาท่านทำอย่างไร เพราะ
เหตุใด

ใบงาน

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนกลุ่มละ 3-4 คน และให้ศึกษากรณีศึกษาเรื่อง “โรงเรียนนำทำพิษ” จดบันทึกความ
คิดเห็นของตนตามประเด็น 1-4 และให้สมาชิกในกลุ่มนำเสนอข้อคิดเห็นของตนเองต่อกลุ่มแล้ว
ช่วยกันวิเคราะห์สรุปเป็นผลงานของกลุ่มโดยใช้ความรู้จากกฎหมายการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2554 ประกอบ
2. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลสรุปของกลุ่มในห้องเรียน และผู้สอนช่วยเติมเต็มพร้อมสอดแทรก
ความรู้เรื่องการป้องกันการทุจริต คุณธรรม ความซื่อสัตย์
3. ให้ผู้เรียนค้นคว้าทำรายงานเรื่องจริงเกี่ยวกับการทุจริตของข้าราชการในรูปแบบต่าง ๆ และเสนอ
แนวทางป้องกันและปราบปราม คนละเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ให้ผู้เรียนค้นคว้าทำรายงานเรื่องจริงเกี่ยวกับการทุจริตของข้าราชการในรูปแบบต่าง ๆ และเสนอ
แนวทางป้องกันและปราบปราม คนละเรื่อง

สื่อและแหล่งค้นคว้า

- เอกสาร พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542
แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2554
- www.nacc.go.th

เรื่อง 3 “ไม้กลายเป็นงา”

วัตถุประสงค์

1. วิเคราะห์พฤติกรรมและโทษของผู้กระทำความผิดได้อย่างมีเหตุผลและหลักกฎหมาย
2. นำหลักคุณธรรมมาวิเคราะห์ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้
3. บอกวิธีการมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามการทุจริต
4. เกิดจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
5. ได้ข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่างในการกระทำการทุจริต

เนื้อหาสาระ

พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2554

กรณีศึกษา

นายเฮียง เป็นพ่อค้าที่มีอิทธิพลในวงการธุรกิจและวงการเมือง รวมไปถึงวงการราชการไทย ครั้งหนึ่งเขาได้พานักการเมืองและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จำนวนประมาณ 12 คน ไปเที่ยวเมืองจีน โดยออกค่าเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นทั้งหมด เมื่อถึงวันเดินทางกลับ นายเฮียงได้แอบนำลังไม้ขนงาช้างและเครื่องลายครามล้ำค่าจากเมืองจีนเข้ามา โดยบอกว่าเป็นไม้แกะสลักธรรมดาของผู้เดินทางทั้ง 12 คน และทำการหลบเลี่ยงการตรวจประเมินราคาจัดเก็บภาษีของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจ

นายเฮียงได้รับยกเว้นการตรวจ โดยเจ้าหน้าที่ไม่ได้ลงไปตรวจสอบหรือให้นำสิ่งของขึ้นมาทางประตูมาให้ตรวจแต่อย่างไร เพราะนายเฮียงมีความสนิทสนมคุ้นเคย และให้สิ่งของแก่เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจเป็นประจำ ครั้งนี้เจ้าหน้าที่คำนวณและเก็บภาษีเป็นเงินเพียง 1,000 บาท โดยไม่ได้เปิดลังตรวจสอบขั้นตอนปกติ ขณะที่นายเฮียงขนของออกจากสนามบิน เจ้าหน้าที่ รปภ. พบพิรุณและไม่ให้นำสินค้าออก แม้ว่านายเฮียงจะได้แสดงใบเสียภาษีแล้ว แต่เนื่องจากใบแสดงการเสียภาษีระบุจ่ายภาษีแค่ 1,000 บาท ทั้งที่สินค้ามีถึง 4 ลังใหญ่ จึงดำเนินการกักสินค้าไว้ก่อน

ในช่วงเวลาที่สินค้าถูกกัก นายเฮียงพยายามต่อรองนำสินค้าออกมานั้น มีพลเมืองดีโทรศัพท์เข้ามาแจ้ง ป.ป.ช. ว่านายเฮียงได้แจ้งนำสินค้าไม่ตรงกับรายการที่ได้รับแจ้ง ทาง ป.ป.ช. จึงได้รับประสานงานระงับการนำสินค้าออก เพื่อรอการตรวจพิสูจน์ หลังจากนั้นจึงพบว่า จากที่นายเฮียงแจ้งว่าเป็นไม้แกะสลัก

กลับกลายเป็นงานช่างแกะสลักลวดลายละเอียดสวยงาม และเป็นเครื่องลายครามโบราณมูลค่าหลายล้านบาท เมื่อหลักฐานการสืบค้นชัดเจนจึงได้ดำเนินการส่งฟ้องจำเลยคือเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีฐานละเลยการปฏิบัติหน้าที่ และนายเฮียงฐานสนับสนุนการทำความผิดของเจ้าหน้าที่ ในคดีนี้ศาลได้พิพากษาว่าจำเลย คือเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีละเลยการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนนายเฮียงนั้นศาลลงโทษจำคุกและปรับเป็นเงิน 4 เท่าของราคาประเมิน บวกอากรรวมเป็นเงินหลายสิบล้านบาท

ประเด็น

1. ท่านคิดว่าการกระทำอันเป็นการทุจริตของผู้ที่เกี่ยวข้องเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
2. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตครั้งนี้เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
3. ใครควรได้รับการยกย่องมากที่สุด เพราะเหตุใด

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนฝึกวิเคราะห์รูปแบบการทุจริตจากแหล่งข่าวต่างๆ
2. ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ผลดีในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
3. ให้ผู้เรียนเสนอแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

มอบหมายผู้เรียน ศึกษากรณีตัวอย่างการกระทำทุจริตที่ ป.ป.ช. ชี้มูลและผู้มีอำนาจหน้าที่ได้สั่งลงโทษแล้ว จากเว็บไซต์ของ ป.ป.ช. พร้อมวิเคราะห์ประเด็นตามใบงานและเสนอวิธีการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนำมาเสนอเป็นรายงาน คนละ ๑ เรื่อง

สื่อ แหล่งค้นคว้า

1. มุมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริต ห้องสมุดประชาชน
2. เว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ช. www.nacc.go.th
3. สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

เรื่อง 4 “ทุจริตประปา”

วัตถุประสงค์

1. วิเคราะห์พฤติกรรมและโทษของผู้กระทำความผิดได้อย่างมีเหตุผลและหลักกฎหมาย
2. นำหลักคุณธรรมมาวิเคราะห์ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้
3. บอกวิธีการมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามการทุจริต
4. เกิดจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
5. ได้ข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่างในการกระทำความผิด

เนื้อหาสาระ

พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2554

กรณีศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งได้ประกาศสอบราคาจ้างเหมาระบบประปาหมู่บ้าน ในวงเงิน 400,000 บาท โดยมีห้างหุ้นส่วนคอนกรีตจำกัดแห่งหนึ่งซึ่งเสนอราคาต่ำสุดเป็นผู้ได้รับเลือกให้ก่อสร้างระบบประปาดังกล่าว และองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจจ้างประกอบด้วย นาย กิจจา ประธานคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประธานกรรมการ นาย ชรรค์ชัย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นกรรมการ นอกจากนี้ยังมีกรรมการบริหารและผู้แทนประชาคมหมู่บ้านอีก 2 คน ร่วมเป็นกรรมการ โดยมีนาย คณิง หัวหน้าส่วนโยธา เป็นผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งนาย กิจจา นายชรรค์ชัยและนายคณิง ได้ร่วมกันเรียกรับเงินจากห้างหุ้นส่วนคอนกรีตจำกัดจำนวน 10 เปอร์เซ็นต์ ของวงเงินค่าจ้างก่อสร้างหรือประมาณ 40,000 บาท เพื่อเป็นการตอบแทนในการเบิกจ่ายเงินค่าก่อสร้าง แต่ห้างหุ้นส่วนคอนกรีตจำกัด ได้ขอต่อรองเหลือ 20,000 บาท และได้แจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการสอบสวนสืบสวน โดยวางแผนเข้าจับกุมนาย กิจจา กับคณะ ได้พร้อมกับเงินของกลาง

ประเด็น

1. ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ตัวผู้กระทำกรทุจริตรายบุคคลว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
2. ให้ผู้เรียนวิเคราะห์การขาดคุณธรรม จริยธรรมแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

ใบงาน

1. ให้ผู้เรียนศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการทุจริตจากแหล่งข่าวต่างๆ
2. ท่านคิดว่า แต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในเรื่องนี้ ขาดคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

กิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

มอบหมายผู้เรียน ศึกษากรณีตัวอย่างการกระทำทุจริตที่ ป.ป.ช. ชี้มูลและผู้มีอำนาจหน้าที่ได้สั่งลงโทษแล้ว จากเว็บไซต์ของ ป.ป.ช. พร้อมวิเคราะห์ประเด็นตามใบงานและเสนอวิธีการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนำมาเสนอเป็นรายงาน คนละ 1 เรื่อง

สื่อ แหล่งค้นคว้า

1. มุมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริต ห้องสมุดประชาชน
2. เว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ช. www.nacc.go.th
3. สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

เรื่อง 5 น้ำท่วมจริงหรือ

วัตถุประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้ว่าพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตามกรณีตัวอย่างเป็นการทุจริตตามกรณีใด
2. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมอันเป็นเหตุสืบเนื่องมาจากการทุจริตในกรณีดังกล่าว
3. ผู้เรียนสามารถแข็งแรงแสดงต่อผู้มีหน้าที่ในการป้องกันการตรวจสอบและการปราบปรามการทุจริตได้

เนื้อหาสาระ

1. ผลประโยชน์ทับซ้อน และการทุจริต กรณีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
2. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔ มาตรา ๑๕(๓)
3. การกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
4. คุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต
5. เครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนและช่องทางการร้องเรียนการทุจริต

กรณีศึกษา

เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัย เช่น น้ำท่วม ภัยหนาว ตามจำนวนวันที่ราชการกำหนดไว้ ทางราชการได้วางแนวทางในการปฏิบัติราชการไว้ว่า สามารถจัดซื้อจัดจ้างพัสดุด้วยวิธีพิเศษ เพื่อให้ได้สิ่งของ เช่น อาหาร ยา เสื้อผ้า ข้าวของเครื่องใช้ หรือ สาธารณูปโภค เช่น การซ่อมแซมถนนหนทาง ระบบไฟฟ้า ประปา ฯลฯ เพื่อช่วยเหลือหรือบรรเทาทุกข์ประชาชนผู้เดือดร้อน กรณีศึกษาที่ยกมาให้พิจารณา เป็นกรณีของข้าราชการระดับสูงของอำเภอแห่งหนึ่ง ซึ่งมีอำนาจในการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเพื่อช่วยเหลือ บรรเทาสาธารณภัย ดังนี้

“นาย จ เป็นข้าราชการระดับสูงของอำเภอแห่งหนึ่ง ได้รายงานเหตุด่วนสาธารณภัย ว่าเกิดอุทกภัยในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ทั้งที่ในช่วงเวลานั้นไม่มีอุทกภัยหรือฝนตกหนักแต่อย่างใด การรายงานเหตุด่วนสาธารณภัยอันเป็นความเท็จดังกล่าว ทำให้นาย จ. ได้ใช้เป็นเหตุอนุมัติให้ว่าจ้างผู้รับจ้าง ทั้งที่รู้อยู่แล้วว่า คณะกรรมการฯ (คณะกรรมการที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดจ้าง) ไม่ได้ดำเนินการเจรจาต่อรองราคากั้แม้ว่าจ้างตามระเบียบฯ

ประเด็น

1. จากกรณีตัวอย่าง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔ มาตรา ๑๕(๓) เป็นการทุจริตหรือไม่ กรณีใด
2. ต่อกรณีดังกล่าว อำนาจในการตรวจสอบการทุจริต การชี้มูลความผิด เป็นอำนาจของ ป.ป.ช. หรือไม่ เพราะเหตุใด

ใบงาน

แบ่งกลุ่มผู้เรียน ให้กลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุปเป็นความคิดเห็นร่วมกัน และตัวแทนกลุ่มนำเสนอ กรณีตัวอย่างตามประเด็นต่อไปนี้

1. พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการทุจริตหรือไม่ อย่างไร
2. หากกรณีดังกล่าวเป็นการกระทำทุจริต อำนาจในการตรวจสอบเป็นของหน่วยงานใด และมีช่องทางในการส่งข่าวสารการทุจริตให้ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบทราบได้อย่างไรบ้าง
3. ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อชุมชนและสังคม อันเป็นผลมาจากเหตุแห่งการกระทำดังกล่าว
4. ต้องเร่งสร้างคุณธรรมใดบ้างให้เกิดขึ้นในสังคมเพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตดังกล่าว

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

มอบหมายผู้เรียนรายบุคคล ศึกษากรณีตัวอย่างการกระทำทุจริตที่ ป.ป.ช.ชี้มูลและผู้มีอำนาจหน้าที่ได้สั่งลงโทษแล้ว จากเว็บไซต์ของ ป.ป.ช. พร้อมวิเคราะห์ตามประเด็น 1-4 ตามใบงานและนำมาเสนอเป็นรายงาน คนละ 1 เรื่อง

สื่อ แหล่งค้นคว้า

1. มุมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริต ห้องสมุดประชาชน
2. เว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ช.

แหล่งอ้างอิง

เว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ช. www.nacc.go.th เข้าถึงได้ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง 6 ขุดบ่อ ลวงใคร

วัตถุประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้ว่าพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตามกรณีตัวอย่างเป็นการทุจริตตามกรณีใด
2. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมอันเป็นเหตุสืบเนื่องมาจากการทุจริตในกรณีดังกล่าว
3. ผู้เรียนสามารถแจ้งเบาะแสต่อผู้มีหน้าที่ในการป้องกันการตรวจสอบและการปราบปรามการทุจริตได้

เนื้อหาสาระ

1. ความหมายของการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อนกรณีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
2. นำเสนอเนื้อหาสาระบัญญัติของมาตรา ๑๕(๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔
3. นำเสนอเกี่ยวกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กรณีศึกษา

นาย ป. เป็นข้าราชการ สังกัดสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัด ของจังหวัดแห่งหนึ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบแผนงานพัฒนารายได้และปรับปรุง โครงการผลิต ประจําปีงบประมาณ ๒๕๔๐ กรณีเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินท้องที่หมู่บ้านหนึ่ง ในเขตจังหวัดนั้น มีเกษตรกร จำนวน ๑๓ ราย ขอเงินจากสำนักปฏิรูปที่ดินจังหวัดรายละ ๕๐,๐๐๐.-บาท เพื่อนำไปใช้ในการขุดบ่อน้ำบาดาล นาย ป. ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามแผนงานดังกล่าว ได้หลอกลวงเกษตรกรทั้ง ๑๓ รายว่า การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลนั้นเกษตรกรต้องว่าจ้างหน่วยงานของทางราชการให้เป็นผู้ขุดเจาะเท่านั้น หากเกษตรกรรายใดไม่ว่าจ้างหน่วยงานราชการให้ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลจะต้องคืนเงินให้แก่ทางราชการ ทั้งที่ความจริงแล้ว ทางราชการมิได้มีระเบียบในเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด เป็นเหตุให้เกษตรกรหลงเชื่อและว่าจ้าง นาย ป. ให้เป็นผู้ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล ผลการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลให้เกษตรกร ๘ ราย พบว่า ปრაกฏว่าไม่มีน้ำเพียงพอที่จะใช้ในการทำการเกษตร เกษตรกรอีก ๕ รายที่ยังไม่ได้ว่าจ้าง นาย ป. ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล จึงไม่ยอมให้ นาย ป. ขุดเจาะน้ำบาดาล นาย ป. จึงได้ไปหลอกลวงเกษตรกรทั้ง ๕ ราย ว่าจะต้องคืนเงินที่กู้มารายละ ๕๐,๐๐๐.-บาท แก่ทางราชการ เกษตรกรทั้ง ๕ ราย จึงได้คืนเงินให้แก่ นาย ป. เพื่อนำไปคืนแก่ทางราชการ

ประเด็น

1. จากกรณีตัวอย่าง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔ มาตรา ๑๕(๓) เป็นการทุจริตหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. ต่อกรณีดังกล่าว อำนาจในการตรวจสอบการทุจริต การชี้มูลความผิด เป็นอำนาจของ ป.ป.ช. หรือไม่ เพราะเหตุใด
3. จะมีการพัฒนาคุณธรรมอย่างไรหรือไม่ เพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมกรรมการทุจริตดังกล่าวที่จะเป็นผลกระทบต่อประชาชนทั่วไป

ใบงาน

แบ่งกลุ่มผู้เรียน ให้กลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุปเป็นความคิดเห็นร่วมกัน และตัวแทนกลุ่มนำเสนอ กรณีตัวอย่างตามประเด็นต่อไปนี้

1. กรณีตัวอย่างเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือไม่ และนำไปสู่การทุจริตอย่างไร
2. หากกรณีดังกล่าวเป็นการกระทำทุจริต อำนาจในการตรวจสอบเป็นของหน่วยงานใด และมีช่องทางในการส่งข่าวสารการทุจริตให้ผู้มีหน้าที่ทราบได้อย่างไรบ้าง
3. ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อชุมชนและสังคม อันเป็นผลมาจากเหตุแห่งการกระทำดังกล่าว
4. ต้องเร่งสร้างคุณธรรมใดบ้างให้เกิดขึ้นในสังคมเพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตดังกล่าว

กิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1. มอบหมายผู้เรียนรายบุคคล ศึกษากรณีตัวอย่างการกระทำทุจริตที่ ป.ป.ช.ชี้มูลและผู้มีอำนาจหน้าที่ได้สั่งลงโทษแล้ว จากเว็บไซต์ของ ป.ป.ช. พร้อมวิเคราะห์ตามประเด็น 1-4 ตามใบงานและนำมาเสนอเป็นรายงาน คนละ ๑ เรื่อง
2. ยกตัวอย่างกรณี que ผู้เรียนเคยประสบ ด้วยตัวเอง หรือโดยคนในครอบครัว อันเป็นพฤติกรรมที่อาจเป็นลักษณะของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และอภิปรายว่า พฤติการณ์นั้น อาจนำไปสู่การทุจริตได้อย่างไร

สื่อ แหล่งค้นคว้า

1. มุมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริต ห้องสมุดประชาชน
2. เว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ช.

แหล่งอ้างอิง

1. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๗

เรื่องที่ 7 ไกรผิต

วัตถุประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้ว่าพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตามกรณีศึกษามีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่ และมีการทุจริตตามกรณีใด
2. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมอันเป็นเหตุสืบเนื่องมาจากการทุจริตในกรณีดังกล่าว
3. ผู้เรียนสามารถแจ้งเบาะแสต่อผู้มีหน้าที่ในการป้องกันการตรวจสอบและการปราบปรามการทุจริตได้

เนื้อหาสาระ

1. ผลประโยชน์ทับซ้อน และการทุจริต กรณีการเข้าไปมีส่วนได้เสียในการจัดซื้อที่ดิน
2. การกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔ มาตรา ๑๕(๔) และความผิดทางอาญา กรณีเข้าไปมีส่วนได้เสีย อันเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตและปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต
3. คุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต
4. เครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนและช่องทางการร้องเรียนการทุจริต

กรณีศึกษา

เทศบาลต้องการซื้อที่ดินเพื่อทำเป็นที่ทิ้งขยะ นายอนุสรณ์ นายกเทศมนตรีได้อนุมัติให้เทศบาลจัดซื้อที่ดิน และในการจัดซื้อนายอนุสรณ์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหลายคณะเพื่อดำเนินการจัดซื้อที่ดิน ดังนี้

1. แต่งตั้งนายโกศล เป็นกรรมการที่ปรึกษาและจัดซื้อที่ดินพร้อมร่วมต่อรองราคา
2. แต่งตั้งนายสุวรรณ และคณะอีก ๔ คน เป็นกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจะต้องเป็นพื้นที่ในเขตเทศบาลและอยู่ห่างไกลชุมชนพอสมควร และหากมีพื้นที่ที่ติดกันเจ้าของที่ดินจะต้องมอบอำนาจให้เจ้าของที่ดินรายใดรายหนึ่งมายื่นแต่เพียงผู้เดียวและมีอำนาจในการตัดสินใจทำการแทนได้ด้วย
3. แต่งตั้ง นายแสงสี และคณะอีก ๔ คน เป็นกรรมการจัดซื้อที่ดิน โดยวิธีพิเศษ โดยมีได้เชิญเจ้าของที่ดินมาเสนอราคาและชี้พื้นที่จริง และคณะกรรมการฯ ก็มีได้ลงไปดูพื้นที่จริงด้วย

4. แต่งตั้งนายวิวัฒน์ และคณะอีก ๔ คน เป็นกรรมการตรวจรับที่ดิน และคณะกรรมการฯ ก็มีได้ลงไปดูพื้นที่จริงด้วย

ข้อเท็จจริงปรากฏว่านายอนุสรณ์ได้รวบรวมและจัดซื้อที่ดิน จำนวน 4 แปลง ไว้ล่วงหน้าเพื่อขายให้กับเทศบาลและที่ดินที่ขายให้กับเทศบาลมีสภาพเป็นบ่อลูกรังลึก ประมาณ 20 เมตร เต็มพื้นที่และมีเสาไฟฟ้าแรงสูงตั้งอยู่ในที่ดิน และที่ดินอยู่นอกเขตเทศบาลไม่มีทางเข้าออก และมีราคาประเมินตารางวาละ 200 บาท แต่ซื้อในราคา 1,000 บาท ทำให้ทางราชการซื้อที่ดินแพงขึ้นกว่าความเป็นจริง

ประเด็น

1. จากกรณีศึกษา เจ้าหน้าที่ของเทศบาลซื้อสัจสุจริตหรือไม่ และเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตและปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ในกรณีดังกล่าว อำนาจในการไต่สวนการทุจริต การชี้มูลความผิด เป็นอำนาจของ ป.ป.ช. หรือไม่ (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2554 มาตรา 19 (4) เพราะเหตุใด

3. การร้องเรียนเพื่อให้มีการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการทุจริตดังกล่าว ท่านคิดว่ามีช่องทางใดที่สามารถทำได้ หรือไม่ อย่างไร

ใบงาน

แบ่งกลุ่มผู้เรียน ให้กลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุปเป็นความคิดเห็นร่วมกัน และตัวแทนกลุ่มนำเสนอ กรณีตัวอย่างตามประเด็นต่อไปนี้

1. กรณีตัวอย่างใครที่ขาดคุณธรรมและขาดคุณธรรมในเรื่องใดบ้าง และนำไปสู่การทุจริตอย่างไร
2. หากกรณีดังกล่าวเป็นการกระทำทุจริต และบุคคลแต่ละกลุ่มมีความผิดอย่างไรบ้าง
3. อำนาจในการตรวจสอบเป็นของหน่วยงานใด และมีช่องทางในการส่งข่าวสารการทุจริตให้ผู้มีหน้าที่ทราบได้อย่างไรบ้าง
4. หากนักศึกษาพบเห็นเหตุการณ์ นักศึกษามีแนวทางและวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

กิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

มอบหมายผู้เรียนรายบุคคล ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่มีการทุจริตที่มีอยู่ในชุมชน และนักศึกษามีแนวป้องกันอย่างไรบ้าง และนำมาเสนอเป็นรายงาน คนละ 1 เรื่อง

สื่อ แหล่งค้นคว้า

1. มุมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริต ห้องสมุดประชาชน
2. เว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ช.

เรื่อง 8 ทำได้อย่างไร

วัตถุประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้ว่าพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตามกรณีตัวอย่างเป็นการทุจริตตามกรณีใด
2. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมอันเป็นเหตุสืบเนื่องมาจากการทุจริตในกรณีดังกล่าว
3. ผู้เรียนสามารถแจ้งเบาะแสต่อผู้มีหน้าที่ในการป้องกันการตรวจสอบและการปราบปรามการทุจริตได้

เนื้อหาสาระ

1. ผลประโยชน์ทับซ้อน และการทุจริต กรณีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
2. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔ มาตรา ๑๕(๔)
3. ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
4. คุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต
5. เครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนและช่องทางการร้องเรียนการทุจริต

กรณีศึกษา

เทศบาลแห่งหนึ่ง ได้กำหนดโครงการก่อสร้างถนน จำนวน 2 โครงการ โครงการก่อสร้างคูระบายน้ำ จำนวน 2 โครงการ และโครงการก่อสร้างอาคารเรียน จำนวน 2 โครงการ ซึ่งมีบริษัทก่อสร้าง ก บริษัทก่อสร้าง ข และบริษัทก่อสร้าง ค เข้ามายื่นซองประกวดราคา ปรากฏว่า ผลการประกวดราคาเป็นดังนี้ บริษัท ก ชนะการประกวดและได้ก่อสร้างถนน จำนวน 2 โครงการ บริษัทก่อสร้าง ข ชนะการประกวดและได้ก่อสร้างคูระบายน้ำ จำนวน 2 โครงการ และบริษัท ค ชนะการประกวดและได้ก่อสร้างอาคารเรียน 2 โครงการ ซึ่งปรากฏภายหลังพบว่า ทั้ง 3 บริษัท เป็นของนายกุสุม ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีของเทศบาลแห่งนี้แต่เพียงผู้เดียว แต่ได้ใช้ชื่อบุคคลใกล้ชิดเป็นผู้จดทะเบียนและจัดตั้งบริษัททั้ง 3 บริษัท

ประเด็น

1. จากกรณีตัวอย่าง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔ มาตรา ๑๕(๔) เป็นการทุจริตหรือไม่ กรณีใด
2. ต่อกรณีดังกล่าว อำนาจในการตรวจสอบการทุจริต การชี้มูลความผิด เป็นอำนาจของ ป.ป.ช. หรือไม่ เพราะเหตุใด

ใบงาน

แบ่งกลุ่มผู้เรียน ให้กลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุปเป็นความคิดเห็นร่วมกัน และตัวแทนกลุ่มนำเสนอ กรณีตัวอย่างตามประเด็นต่อไปนี้

1. กรณีตัวอย่างนายกุสุม ได้กระทำการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ ในเรื่องใด และขาดคุณธรรมในเรื่องใดบ้าง และนำไปสู่การทุจริตอย่างไร
2. ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ยกตัวอย่าง เหตุการณ์ที่มีอยู่ในชุมชน หรือศึกษาจากหนังสือพิมพ์

กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

มอบหมายผู้เรียนรายบุคคล ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่มีการทุจริตที่มีอยู่ในชุมชน และนักศึกษามีแนวป้องกันอย่างไรบ้าง และนำมาเสนอเป็นรายงาน คนละ 1 เรื่อง

สื่อ แหล่งค้นคว้า

1. มุมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริต ห้องสมุดประชาชน
2. เว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ช.

เรื่อง 9 “เงินหลวง อย่าเอา”

วัตถุประสงค์

1. ตัดสินได้ว่าพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตามกรณีตัวอย่างเป็นการทุจริตกรณีใด
2. วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมอันเป็นเหตุสืบเนื่องมาจากการทุจริตในกรณีดังกล่าว
3. แจ้งเบาะแสต่อผู้มีหน้าที่ในการป้องกันการตรวจสอบและการปราบปรามการทุจริตได้

เนื้อหาสาระ

1. การทุจริต กรณีการเบียดบังเงินรายได้
2. ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 147 และมาตรา 157 ประกอบมาตรา 91
3. ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
4. คุณธรรม จริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต
5. เครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนและช่องทางการร้องเรียนการทุจริต

กรณีศึกษา

นางสมศรี เป็นข้าราชการระดับหัวหน้าส่วนการคลังขององค์การบริหารตำบลแห่งหนึ่งมีหน้าที่รับเงินเบิกจ่ายเงิน ฝากเงิน เก็บรักษาเงิน หรืองานเกี่ยวกับ งานการเงิน การบัญชี ได้ทุจริตเบียดบังเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการต่างกรรมต่างวาระ กล่าวคือในระหว่างวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2544 ถึงวันที่ 27 มิถุนายน 2545 ได้เบียดบังเงินภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน อากรฆ่าสัตว์ เงินค่าขายเอกสารสอบราคา เงินมัดจำ รับคืนเงินยืม และเงินค่าปรับจราจร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 258,955 บาท เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเสียหาย

ประเด็น

1. จากกรณีตัวอย่าง ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 147 และ มาตรา 157 ประกอบมาตรา 91 เป็นการทุจริตหรือไม่กรณีใด
2. ต่อกรณีดังกล่าว อำนาจในการตรวจสอบการทุจริต การชี้มูลความผิด เป็นอำนาจของ ป.ป.ช. หรือไม่ เพราะเหตุใด

ใบงาน

ให้แต่ละกลุ่มเสนอกิจกรรมที่จะช่วยป้องกันการทุจริตอันเป็นผลมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

กิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1. ให้ร่วมกันอภิปรายปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐมีอะไรบ้าง มีสาเหตุและมีวิธีการป้องกันการทุจริตทำได้อย่างไร
2. ให้แสดงความคิดเห็นว่าหากเป็นผู้เรียนจะปฏิบัติอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ
3. ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่รัฐ ควรยึดคุณธรรมใดบ้าง
4. ให้สรุปผลการอภิปรายบันทึกในสมุด

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ผู้รู้เรื่องระเบียบการเงิน-การบัญชี
2. ระเบียบการเงิน-การบัญชี กระทรวงการคลัง
3. มุมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริต
4. เว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช.

2. แบบวัดและประเมินผลด้านความรู้

(ตัวอย่าง)

แบบวัดและประเมินผลด้านความรู้เรื่อง การพัฒนาจิตสำนึกเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

คำอธิบาย

ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียน-หลังเรียน โดยให้ตอบคำถามทุกข้อ แต่ละข้อคำถามจะมีคำตอบให้เลือกตอบ 4 ข้อ ให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย X ในวงกลมหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- รัฐธรรมนูญฉบับปี พุทธศักราช 2550 กำหนดไว้ว่าประเทศไทยเป็นรัฐเดี่ยวมีการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยในรูปแบบของ
 - ก. สภาผู้แทนราษฎร
 - ข. วุฒิสภา
 - ค. รัฐสภา
 - ง. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไม่ใช่ข้อใด
 - ก. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 - ข. ลูกจ้างชั่วคราวของมหาวิทยาลัย
 - ค. ครู ศรช. แม่ฟ้าหลวง
 - ง. มรรคทายกวัดหลวงชั้นเอก
- ข้อใดไม่ใช่ทักษะพื้นฐานทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
 - ก. ทักษะทางภาษา
 - ข. ทักษะทางคณิตศาสตร์
 - ค. ทักษะทางสังคมศาสตร์
 - ง. ทักษะทางนิติศาสตร์

4. ข้อใดไม่ใช่คำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ”

- ก. การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ
- ข. การมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ
- ค. การมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ
- ง. การมีทรัพย์สินน้อยผิดปกติ

5. ข้อใดไม่ใช่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

- ก. ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- ข. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- ค. คณะกรรมการ ป.ป.ช.
- ง. คณะกรรมการการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

6. นาย ก ขับรถฝ่าไฟแดงในเวลาเที่ยงคืน เพื่อจะรีบไปส่งแม่ ซึ่งได้รับอุบัติเหตุร้ายแรงโรงพยาบาล เป็นการปฏิบัติที่

- ก. ไม่ผิดกฎหมาย เพราะอยู่นอกเวลาการบังคับของกฎหมายจราจร
- ข. ไม่ผิดกฎหมาย เพราะปฏิบัติตามหลักคุณธรรมในการรีบพาแม่ไปโรงพยาบาลเพื่อช่วยชีวิต
- ค. ผิดกฎหมาย เพราะไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรทางบก
- ง. ผิดกฎหมาย เพราะไม่ได้แจ้งเจ้าหน้าที่กำกับการจราจรล่วงหน้า

7. ตามพระราชบัญญัติระเบียบการจราจร เครื่องหมายนี้ หมายความว่า

- ก. ให้เลี้ยวซ้ายโดยต้องระมัดระวังรถจากทางขวา
- ข. ให้เลี้ยวซ้ายตลอด เลี้ยวขวาเมื่อจำเป็นเท่านั้น
- ค. ให้เลี้ยวขวาได้ แต่ต้องหยุดให้รถทางซ้ายไปก่อน
- ง. ให้เลี้ยวซ้ายได้เท่านั้น

8. ตัวอย่างที่ไม่ใช่การมีประโยชน์ทับซ้อน

- ก. การทำธุรกิจหรือการเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานที่ตนเองกำกับดูแล
- ข. การทำงานอื่นซึ่งได้รับประโยชน์จากหน่วยงานราชการที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่
- ค. การทำงานหลังเกษียณอายุราชการ โดยได้รับค่าจ้างจากหน่วยงานอื่นที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานเดิม
- ง. การรับสินบน

เฉลย

1.	ก	2.	ง	3.	ง	4.	ง
5.	ง	6.	ก	7.	ง	8.	ก

3. แบบวัดและประเมินผลด้านทักษะปฏิบัติ

(ตัวอย่าง)

แบบวัดทักษะปฏิบัติ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน
จากกรณีศึกษาที่..... เรื่อง.....

ระดับ

- คำอธิบาย 1. ให้ผู้สอนทำการประเมินทักษะปฏิบัติของผู้เรียนตามรายการที่กำหนด
2. ถ้าผู้เรียนมีผลการประเมินผ่าน ให้ผู้สอนทำเครื่องหมาย / และหากผู้เรียนมีผลการประเมินไม่ผ่าน ให้ผู้สอนทำเครื่องหมาย X

รายชื่อผู้เรียน	ผลการประเมินตามรายการประเมิน						สรุปผลการประเมิน
	การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	การตอบข้อซักถาม	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	การนำเสนอ	การใช้เหตุผล	คุณภาพของผลงาน	
รวม คน							

เกณฑ์สรุปผลการประเมินผล

ต้องมีผลการประเมิน ผ่าน 4 รายการขึ้นไป โดยต้องมีผลการประเมินผ่านในรายการประเมินที่ 5 และ 6 จึงจะประเมินได้ว่าผู้เรียนรายนั้น ผ่านการประเมินทักษะปฏิบัติในกรณีศึกษานี้

ลงชื่อ ผู้สังเกต/ประเมิน

()

ตำแหน่ง

4. แบบวัดเจตคติ

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต
คอร์รัปชัน

(ตัวอย่าง)

แบบวัดและเจตคติ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

.....

คำอธิบาย ให้ผู้เรียนตอบคำถามทุกข้อ โดยข้อใดที่ท่านเห็นด้วยให้ทำเครื่องหมาย ✓ และข้อใดที่ท่านไม่เห็นด้วย ให้ทำเครื่องหมาย X หน้าข้อความ

- 1. หากท่านพบเห็นการทุจริต ท่านจะอยู่เฉยๆแบบไม่รู้ไม่เห็น
- 2. ท่านคิดว่าการป้องกันการทุจริต เป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเท่านั้น
- 3. ท่านคิดว่า การทุจริตเป็นเรื่องปกติ หากไม่ทำให้ท่านเดือดร้อน
- 4. ท่านคิดว่า หากท่านมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต จะทำให้สังคมดีขึ้นกว่านี้
- 5. การยึดเหนี่ยวเงินให้เจ้าหน้าที่เมื่อท่านทำผิดกฎหมาย ท่านคิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่ดี
- 6. ท่านคิดว่า หากทุกคนดำรงชีวิตแบบพอเพียง จะช่วยลดการทุจริตลงได้
- 7. ท่านคิดว่า เจ้าหน้าที่รัฐควรปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรง รับผิดชอบต่อหน้าที่
- 8. การที่ครูบอกแนวคำตอบให้ผู้เรียนซึ่งเป็นลูกเพื่อไปเข้าสอบ ถือว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่
- 9. ท่านจะไม่พอใจ หากมีบุคคลนำเงิน 1 ล้านบาทมาให้ท่าน เพื่อให้ท่านยกมือให้ในการเลือกตั้ง
- 10. หากญาติพี่น้องของท่านกระทำการทุจริต ท่านจะนำข้อมูลการทุจริตแจ้งกับ ป.ป.ช.

เฉลย

1.	X	2.	X	3.	X	4.	/
5.	/	6.	/	7.	/	8.	X
9.	/	10.	/				

เกณฑ์การประเมินค่า

หากผู้เรียนตอบถูก 9-10 ข้อ ปราบปรามการทุจริตมากที่สุด	แปลผลว่า ผู้เรียนมีเจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและ
หากผู้เรียนตอบถูก 7-8 ข้อ ปราบปรามการทุจริตมาก	แปลผลว่า ผู้เรียนมีเจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและ
หากผู้เรียนตอบถูก 5-6 ข้อ ปราบปรามการทุจริตปานกลาง	แปลผลว่า ผู้เรียนมีเจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและ
หากผู้เรียนตอบถูก 3-4 ข้อ ปราบปรามการทุจริตน้อย	แปลผลว่า ผู้เรียนมีเจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและ
หากผู้เรียนตอบถูก 1-2 ข้อ ปราบปรามการทุจริตน้อยมาก	แปลผลว่า ผู้เรียนมีเจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมพัฒนาและเพิ่มเติมสื่อสาระการพัฒนาสังคม
เรื่อง การป้องกันและปราบปรามการทุจริต
วันที่ 18 - 22 มีนาคม 2556
ณ โรงแรมนันทบุรีพาเลซ จังหวัดนันทบุรี

1. นายประเสริฐ	บุญเรือง	เลขานุการ กศน.
2. นายชัยยศ	อิมสุวรรณ์	รองเลขานุการ กศน.
3. นายชาญวิทย์	ทับสุพรรณ	รองเลขานุการ กศน.
4. นายทองอยู่	แก้ว ไทรฮะ	ข้าราชการบ้านาญ
5. นายบุญสม	นาวานุเคราะห์	ข้าราชการบ้านาญ
6. นางวาทินี	จันทร์ โอกุล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
7. นายกุลธร	เลิศสุริยะกุล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาหลักสูตร
8. นางศุทธิณี	งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
9. นายมนต์ชัย	วสุสัท	ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันการทุจริตภาคประชาสังคมและการพัฒนาเครือข่าย
10. นายประทีป	คงสนิท	สำนักงาน ป.ป.ช.
11. นางสุปรียา	บุญสนิท	สำนักงาน ป.ป.ช.
12. นางพรทิพย์	เข้มทอง	ข้าราชการบ้านาญ
13. นางธนวรรณ	พฤติวรานนท์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอร่องวาง จ.แพร่
14. นางเบญจมาศ	สระทองหย่อม	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอชริบารมี จ.พิจิตร
15. นายอนันต์	คงชุม	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอปรางศิลาทอง จ.กำแพงเพชร
16. นายสุธี	วรประดิษฐ์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน กศน.จ.ตราด
17. นางรัตนา	แก่นสารี	ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน กศน.จ.สมุทรปราการ
18. นางปราณี	จุฑามาศย์	กศน.อำเภอเมืองกระบี่ จ.กระบี่
19. นางสาวปิ่นปาลี	ศิริชวานนท์	กศน.อำเภอปากเกร็ด จ.นนทบุรี
20. นางสาวณัฐกฤตา	ขุนเศรษฐี	กศน.อำเภอบางพลี จ.สมุทรปราการ
21. นางสาวพรชุลี	ผ่านสำแดง	กศน.อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา
22. นางเกิ้ลด์แก้ว	เจริญศักดิ์	หน่วยศึกษานิเทศก์
23. นางสาวสุดใจ	บุตรอากาศ	หน่วยศึกษานิเทศก์
24. นายสุภาพ	เมืองน้อย	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
25. นายสมชาย	ฉัตรตันอัสวี	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
26. นางสาวเบญจวรรณ	อำไพศรี	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
27. นางสาววรรณพร	ปัทมานนท์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

28. นางเยาวรัตน์	ปิ่นมณีวงศ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
29. นายกิตติพงษ์	จันทวงศ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
30. นางสาวทิพวรรณ	วงศ์เรือน	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
31. นางสาวชาลิณี	ธรรมธิยา	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

คณะผู้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
เรื่อง การพัฒนาจิตสำนึกเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

ที่ปรึกษา

1. นายประเสริฐ บุญเรือง	เลขานุการ กศน.
2. นายชัยยศ อิ่มสุวรรณ์	รองเลขานุการ กศน.
3. นายชาญวิทย์ ทับสุพรรณ	รองเลขานุการ กศน.
4. นางวาทินี จันทร์โอกุล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
5. นายกุลธร เลิศสุริยะกุล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาหลักสูตร
6. นางศุทธิณี งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

คณะทำงาน

1. นางศุทธิณี งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
2. นายสุภาพ เมืองน้อย	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
3. นายสมชาย จิตร์ตันอัสวี	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
4. นางสาววรรณพร บัณฑิตานนท์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
5. นางสาวเบญจวรรณ อ่ำไพศรี	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
6. นางเยาวรัตน์ ปิ่นมณีวงศ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
7. นายกิตติพงษ์ จันทวงศ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
8. นางสาวทิพวรรณ วงศ์เรือน	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
9. นางสาวชาลินี ธรรมธิษา	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

คณะบรรณาธิการ

1. นายทองอยู่ แก้วไทรสะอาด	ที่ปรึกษา
2. นางศุทธิณี งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
3. นางเกิ้ลคแก้ว เจริญศักดิ์	หน่วยศึกษานิเทศก์
4. นายกิตติพงษ์ จันทวงศ์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

STOP
CORRUPTION

ศุภมาส ธีระกุลกุล